

BREDERE BØRNEFÆLLESSKABER

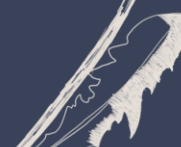
Status på målene for udviklingen af
bredere børnefællesskaber

Status marts 2025

Indhold

1. Om rapporten og status på indsatser.....	side 3
2. Sammenfatning og konklusioner.....	side 7
3. Segregering.....	side 9
4. Nærhed.....	side 20
5. Trivsel, læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder.....	side 22
6. Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp.....	side 27

1. Om rapporten

Med Breder Børnefællesskaber har Byrådet sat retningen for den kulturudvikling, der skal ske i Børn og Unge, så deltagelsesmulighederne i de almene tilbud styrkes, så flest mulige børn og unge kan trives, lære og udvikle sig i deres lokale dagtilbud og skole.

Målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber er:

- **Segregering** – færre børn skal have behov for et specialpædagogisk tilbud
- **Nærhed** – flere børn med specialpædagogiske behov kan gå i et tilbud i deres nærmiljø
- **Trivsel, læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder** – flere børn skal trives i almenmiljøet
- **Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp** – børn i udfordringer skal hjælpes tidligere og tættere på deres hverdag

Denne rapport belyser målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber ud fra et pædagogisk perspektiv. Perspektiver om økonomi og arbejdsmiljø indgår ikke i rapporten.

Rapporten er første nedslag

Rapporten er den første status på målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber. Nedslaget er lavet i marts 2025.

Der er på nuværende tidspunkt igangsat og planlagt en række indsatser for at nå målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber. Nogle indsatser er opstartet, mens andre endnu ikke er påbegyndt. På dette første nedslagstidspunkt er det derfor begrænset, hvilken effekt vi kan forvente at se på opfyldelsen af målene.

På de følgende sider gives en status på, hvor langt vi er kommet med de enkelte indsatser under Breder Børnefællesskaber.

Næste nedslagstidspunkt for status på målene er i slutningen af 2025.

Rapporten er udarbejdet af Analyseenheden i HR og Organisation.

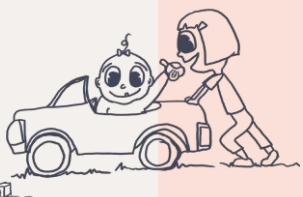
Status på de fire indsatser i Bredere Børnefællesskaber

Dagtilbud for alle

I Dagtilbud for Alle arbejder vi på at styrke deltagelsesmulighederne i almenmiljøet ved at gennemføre **praksisnære lokale kompetenceudviklingsforløb** i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Forløbet vare et ½ år.

Status

- Aktuelt har 10 kommunale dagtilbud og halvdelen af de selvejende dagtilbud afrundet deres kompetenceudviklingsforløb.
- 9 kommunale dagtilbud og den anden halvdel af de selvejende dagtilbud afslutter deres kompetenceudviklingsforløb henover sommeren 2025
- De sidste 15 kommunale dagtilbud opstarter deres kompetenceudviklingsforløb i 2025 og 2026. Alle forløb er afsluttet ved udgangen af 2026.
- Der arbejdes på desuden på yderligere at forankre kompetenceudviklingen med midler fra omstillingsplanen.

Skole for alle

I Skole for Alle arbejder vi på:

- At styrke deltagelsesmulighederne i almenmiljøet ved at gennemføre **lokale praksisudviklingsforløb** på alle folkeskoler.
- At etablere et nyt undervisningstilbud (**PLUSklasser**) med både almenelever og henviste elever med et specialpædagogisk støttebehov.
- At **elever med behov for et specialklassetilbud** i højere grad end i dag får tilbudt en plads på en skole i deres nærmiljø.

Status

- Efter sommerferien opstarter samtlige skoler deres lokale praksisudviklingsforløb, som strækker sig henover de næste to skoleår.
- I skoleåret 2024/25 er der opstartet PLUSklasser på 0. årgang i tre klynger. I skoleåret 2025/26 opstartes PLUSklasser i yderligere syv klynger. De sidste syv klynger starter PLUSklasser op i skoleåret 2026/27. Fra og med skoleåret 2035/36 er der PLUSklasser på alle årgange i alle klynger.
- Der er igangsat en prøvehandling i tre klynger, hvor et lokalt visitationsudvalg har til opgave – inden for egen klynge – at forsøge at finde de mest passende skoletilbud til de børn, som indstilles hertil. Prøvehandlingen løber frem til næste forår 2026, hvorefter der skal træffes beslutning om hvorvidt modellen skal udbredes til hele kommunen.

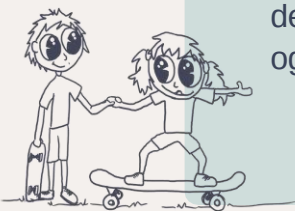
Status på de fire indsatser i Bredere Børnefællesskaber

PPR – tidligere indsats, tættere på praksis

I PPR tidligere indsats, tættere på praksis arbejder vi på, at PPR skal komme tidligere ind i opgaven, når et barn er på vej i udfordringer, ved at have fokus på fællesskaberne, som børnene er en del af, samt ved at være tættere på praksis gennem praksisnær understøttelse i dagtilbud og skoler.

Status

- For de midler, der blev givet ifm. budget 2023, er der **ansat psykologer** med henblik på at nedbringe ventetiden på PPV'er og psykologfaglig bistand **samt pædagogiske fagkonsulenter**, der udgør en ressource ind i forebyggende praksisnær understøttelse.
- Der er etableret en **ny tilgang til inddragelse** af PPR, som understøtter, at PPR kommer tidligere ind i opgaven og arbejder praksisnært i fællesskabet omkring børnene.
- Pr. 1. januar 2024 er der sket en **omorganisering af PPR** med det formål at understøtte, at PPR kommer tidligere ind i opgaven og i højere grad arbejder praksisnært.

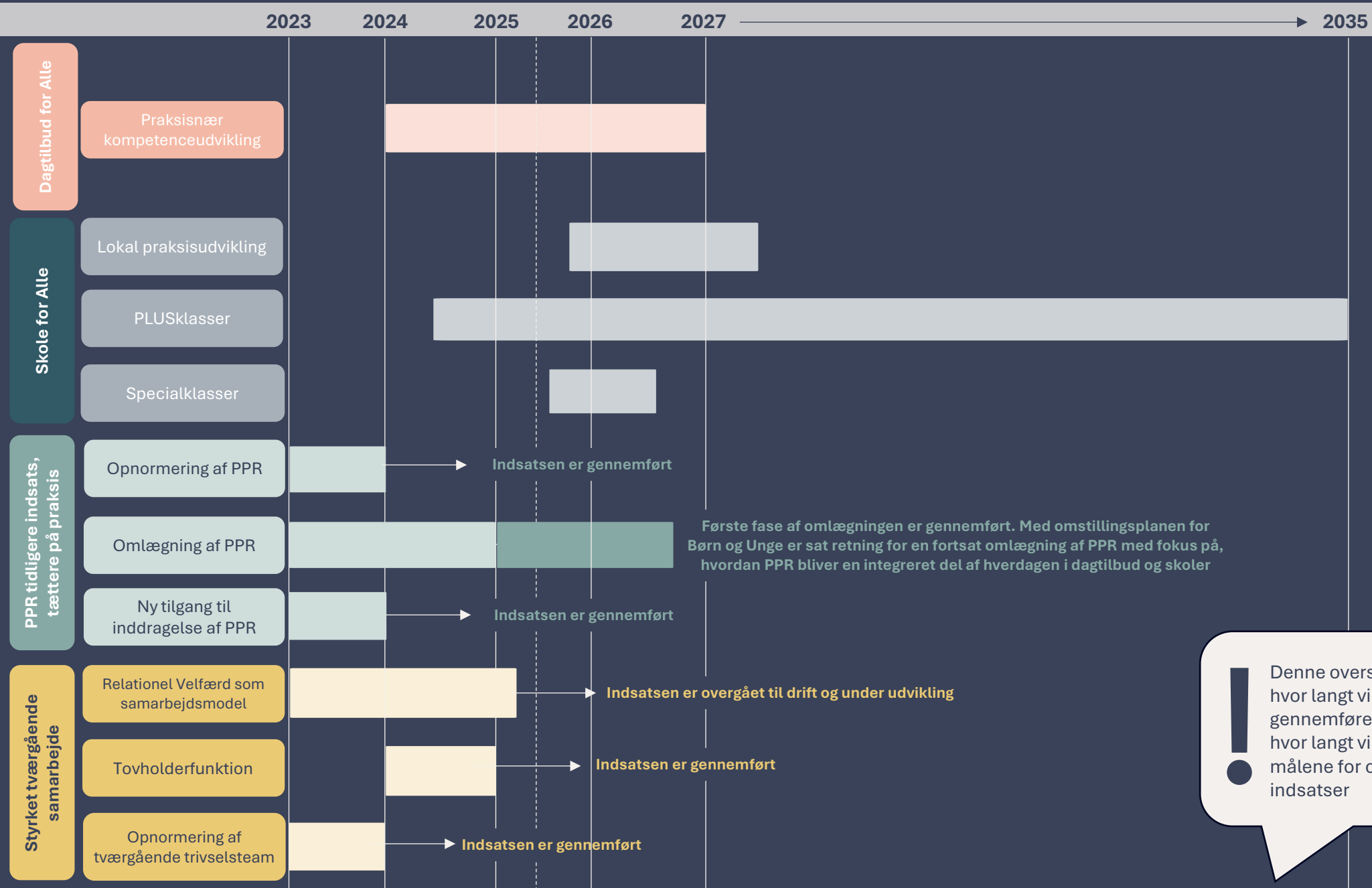

Styrket tværgående samarbejde med MSB

I det styrkede tværgående samarbejde arbejder vi på at forandre og styrke samarbejdet mellem familien, dagtilbud, skoler, PPR, sundhedsplejen samt myndighedsrådgivere og -udførere på social- og beskæftigelsesområdet, så løsningerne findes tidligere, så indsatsen bliver mere helhedsorienteret og så tæt på barnets og familiens hverdag som muligt.

Status

- Alle skoledistrikter er gået i gang med at anvende **Relationel Velfærd** som samarbejdsmodel for det tværgående samarbejde. I 2025 afslutter Socialt Udviklingscenter (SUS) deres evaluering af implementeringen af Relationel Velfærd.
- Med til det styrkede samarbejde hører, at der skal udpeges en fast **tovholder** i hver enkelt sag. Efter prøvehandlinger i tre skoledistrikter er det besluttet, at der udelukkende arbejdes med tovholderfunktion i særligt komplekse sager på tværs af MSB/ og MBU. Det er medarbejdere fra som MSB varetager tovholderrollen.
- **Det tværgående trivselsteam**, som arbejder tværfagligt sammen om børn med meget skolefravær, er blevet opnormeret for de midler, der blev givet ifm. budget 2023, så teamet i højere grad kan følge med efterspørgslen.

Første fase af omlægningen er gennemført. Med omstillingsplanen for Børn og Unge er sat retning for en fortsat omlægning af PPR med fokus på, hvordan PPR bliver en integreret del af hverdagen i dagtilbud og skoler

Denne oversigt viser alene hvor langt vi er med at gennemføre indsatserne, ikke hvor langt vi er ift. at nå målene for og med de enkelte indsatser

2. Sammenfatning af rapportens konklusioner

Segregering

– færre børn skal have behov for et specialpædagogisk tilbud

På dagtilbudsområdet går 0,7 pct. af børnene i et specialdagtilbud i marts 2025. Andelen af børn, som bliver visiteret til specialdagtilbud stiger fortsat, og der er endnu ingen tegn på, at kurven knækker.

Vi ser samme tendens på skoleområdet, hvor segregeringsgraden også fortsat stiger. Her er 5,3 pct. af eleverne indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud i marts 2025. Fra skoleåret 2023/24 til skoleåret 2024/25 blev i alt 290 elever visiteret til et *mere* specialiseret undervisningstilbud, mens 86 elever blev tilbageført til et *mindre* specialiseret undervisningstilbud.

Trivsel, læring og deltagelsesmuligheder

– flere børn skal trives i almenmiljøet

Vurderingerne af læringsmiljøerne i dagtilbud viser, at 77 pct. af dagtilbuddene skal justere praksis for at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn. Ser vi på børnenes trivsel og udvikling i dagtilbud viser data, at 6 pct. af børnene er vurderet til ikke at være i god trivsel og udvikling.

Tendensen til faldende elevtrivsel, som vi har set de seneste ti år, ser ud til at være vendt i skoleåret 2024/25. Dog er trivslen i Nest- og specialklasser samt i specialskoler lavere end i almenklasser. Det kommer også til udtryk i fraværmønstret. Her ser vi, at elever i specialundervisningstilbud i gennemsnit har et højere fravær end elever i almenklasser. Henviste elever i Nest- og PLUSklasser har et fravær på niveau med elever i almenklasser.

Nærhed

– flere børn med specialpædagogiske behov kan gå i et tilbud i deres nærmiljø

Elever i specialklasser har i marts 2025 i gennemsnit en afstand på 6,4 km mellem deres bopæl til den skole, de går på. Det er et lille fald fra 6,6 km i august 2024. Til sammenligning har elever i almenklasser 1,5 km til skole.

Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp

– børn i udfordringer skal hjælpes tidligere og tættere på deres hverdag

Der er sket et skift, hvor PPR nu arbejder mere forebyggende og med et større fokus på grupper af børn i samarbejdet med dagtilbud og skoler. Andelen af anmodninger er steget fra 36% i efteråret 2023 til 78% i foråret 2025, mens andelen af indstillinger er faldet tilsvarende.

Der er desuden begyndende tegn på, at PPR kommer tidligere ind i forhold til børn i udfordringer. De seneste tre skoleår er børnene i gennemsnit to måneder yngre, når de har første kontakt til PPR i form af en indstilling eller en anmodning.

Detaljerede konklusioner for de fire mål for udviklingen af bredere børnefællesskaber

Segregering

– færre børn skal have behov for et specialpædagogisk tilbud

Dagtilbud

- 0,7 pct. af børnene går i et specialdagtilbud i marts 2025
- Færre børn i dagtilbud bliver tildelt støtteressourcer – det kan dog skyldes ændrede tildelingskriterier
- Andelen af børn, der går i specialdagtilbud stiger fortsat
- Godt hvert tredje barn med vidtgående støtte i dagtilbud starter i almenklasse ved skolestart

Skole

- 5,3 pct. af skoleeleverne går i et segregeret specialundervisningstilbud i marts 2025
- Segregeringsgraden stiger fortsat
- Antallet af elever, der går i Nest- og PLUSklasser, stiger
- 290 elever blev visiteret til et mere specialiseret undervisningstilbud fra 2023 til 2024. 86 elever blev tilbageført til et mindre specialiseret tilbud
- Aarhus Kommune segregerer færre elever end forventet ud fra kommunens rammevilkår

Nærhed

– flere børn med specialpædagogiske behov kan gå i et tilbud i deres nærmiljø

- Elever i specialklasser og Nest- og PLUSklasser har i gennemsnit 6,4 km til skole – elever i almenklasser har 1,5 km

Trivsel, læring og deltagelsesmuligheder

– flere børn skal trives i almenmiljøet

- 77 pct. af dagtilbuddene skal justere praksis for at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn
- 6 pct. af børnene i dagtilbud er ikke i god trivsel og udvikling
- Tendensen til faldende elevtrivsel ser ud til at være vendt – men trivslen i Nest- og specialklasser samt i specialskoler er lavere end i almenklasser
- Elevernes fravær er højere i specialundervisningstilbud end i almenklasser

Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp

– børn i udfordringer skal hjælpes tidligere og tættere på deres hverdag

- PPR arbejder mere forebyggende og mere fællesskabsorienteret i samarbejdet med dagtilbud og skoler. Andelen af anmodninger er steget fra 36% i efteråret 2023 til 78% i foråret 2025, mens andelen af indstillinger er faldet tilsvarende.
- De seneste tre skoleår er børnene i gennemsnit to måneder yngre, når de har første kontakt til PPR i form af en indstilling eller en anmodning.
- Registrering af ventetid og sagsbehandlingstid i PPR opstartes i august 2025

3. Segregering

Færre børn skal have behov for et specialpædagogisk tilbud

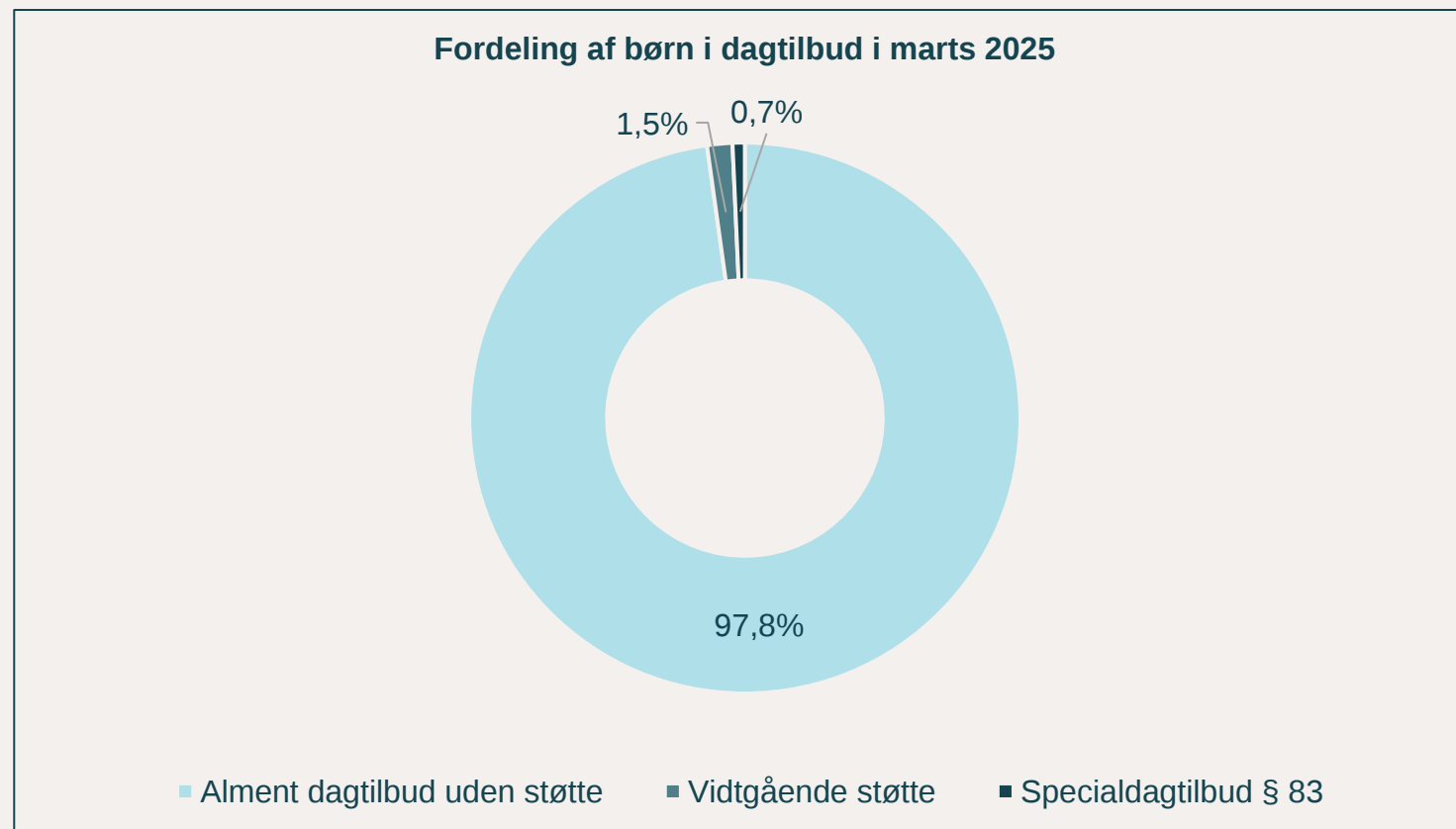
Børn med vidtgående støttebehov i almene dagtilbud og børn i specialdagtilbud

0,7 pct. af børnene går i et specialdagtilbud i marts 2025

97,8 pct. af børn indskrevet i dagtilbud i Aarhus Kommune er indskrevet i et alment dagtilbud uden vidtgående støtteressourcer (19.067 børn pr. 1. marts 2025).

1,5 pct. af børnene i dagtilbud modtager vidtgående støtteressourcer (289 børn). Dagtilbuddene kan søge PPR om støtteressourcer til understøttelse af børn, hvis børnenes vanskeligheder har et omfang, som medfører, at funktionsniveauet er væsentligt nedsat.

0,7 procent af børnene i dagtilbud er indskrevet i et specialdagtilbud efter § 83 (140 børn). Målgruppen for specialdagtilbud efter § 83 er børn, som på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for støtte i en grad, der ikke kan imødekommes i almene dagtilbud.

OM FIGUREN

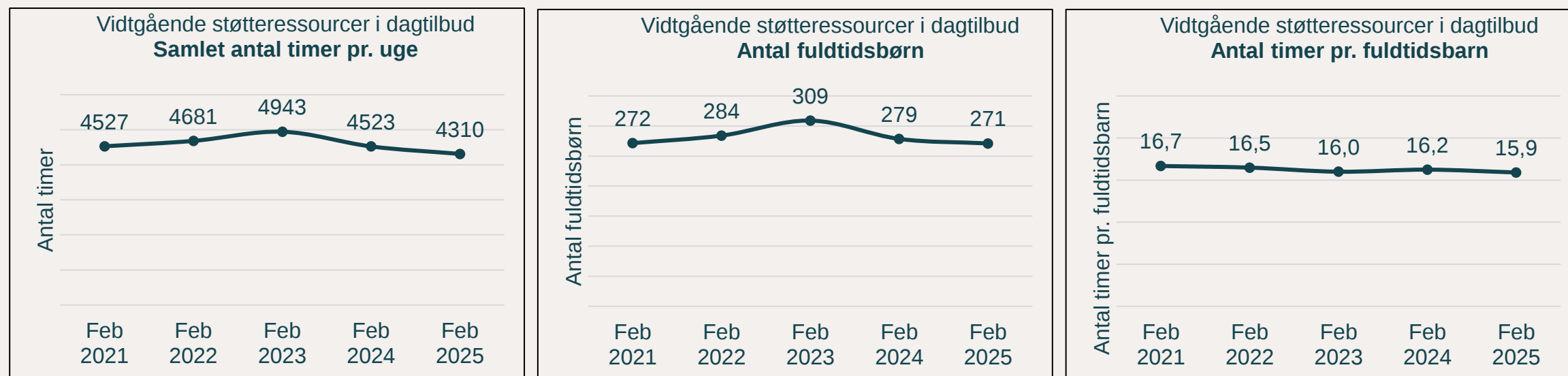
Figuren viser andelen børn i dagtilbud, som er indskrevet i henholdsvis alment dagtilbud uden vidtgående støtte, alment dagtilbud med vidtgående støtteressourcer og i specialdagtilbud efter § 83. Opgørelsen er udarbejdet pr. 1. marts 2025.

Udvikling i vidtgående støtteressourcer i dagtilbud

Færre børn i dagtilbud bliver tildelt støtteressourcer – det kan dog skyldes ændrede tildelingskriterier

De seneste tre år har der været et fald i det samlede antal bevilgede støttetimer til børn i dagtilbud, som modtager vidtgående støtte, og et fald i det samlede antal fuldtidsbørn, der modtager støtte. Det kan hænge sammen med, at der i juni 2023 blev indført nye kriterier for tildeling af støtteressourcer, hvor mindstekravet for at modtage støtteressourcer blev hævet fra et støttebehov på minimum 13 timer pr. uge til minimum 15 timer pr. uge.

Det samlede antal støttetimer pr. fuldtidsbarn falder en anelse i perioden fra februar 2021 til februar 2025. I februar 2021 tildeles børnene i gennemsnit 16,7 timers støtte om ugen, mens gennemsnittet i februar 2025 er 15,9 timer pr. uge. Efter ændringen af tildelingskriterierne kan vi på den ene side se, at færre børn tildeles støtte, og på den anden side se, at en større andel af børnene nu får 15 timers støtte pr. uge.

OM FIGUREN

Graferne viser udviklingen i vidtgående støtteressourcer i dagtilbud opgjort ved henholdsvis samlet antal timer pr. uge, antal fuldtidsbørn og antal timer pr. fuldtidsbarn. Data er vist for februar måned de seneste fem år af hensyn til at kunne vise de nyeste data. Bemærk, at der i juni 2023 blev indført nye kriterier for tildeling af støtteressourcer. Dagtilbuddene kan søge PPR om støtteressourcer til understøttelse af børn, der har behov for støtte, hvis deres vanskeligheder har et omfang, som medfører, at funktionsniveauet er væsentligt nedsat.

Udvikling i andelen af børn i specialdagtilbud

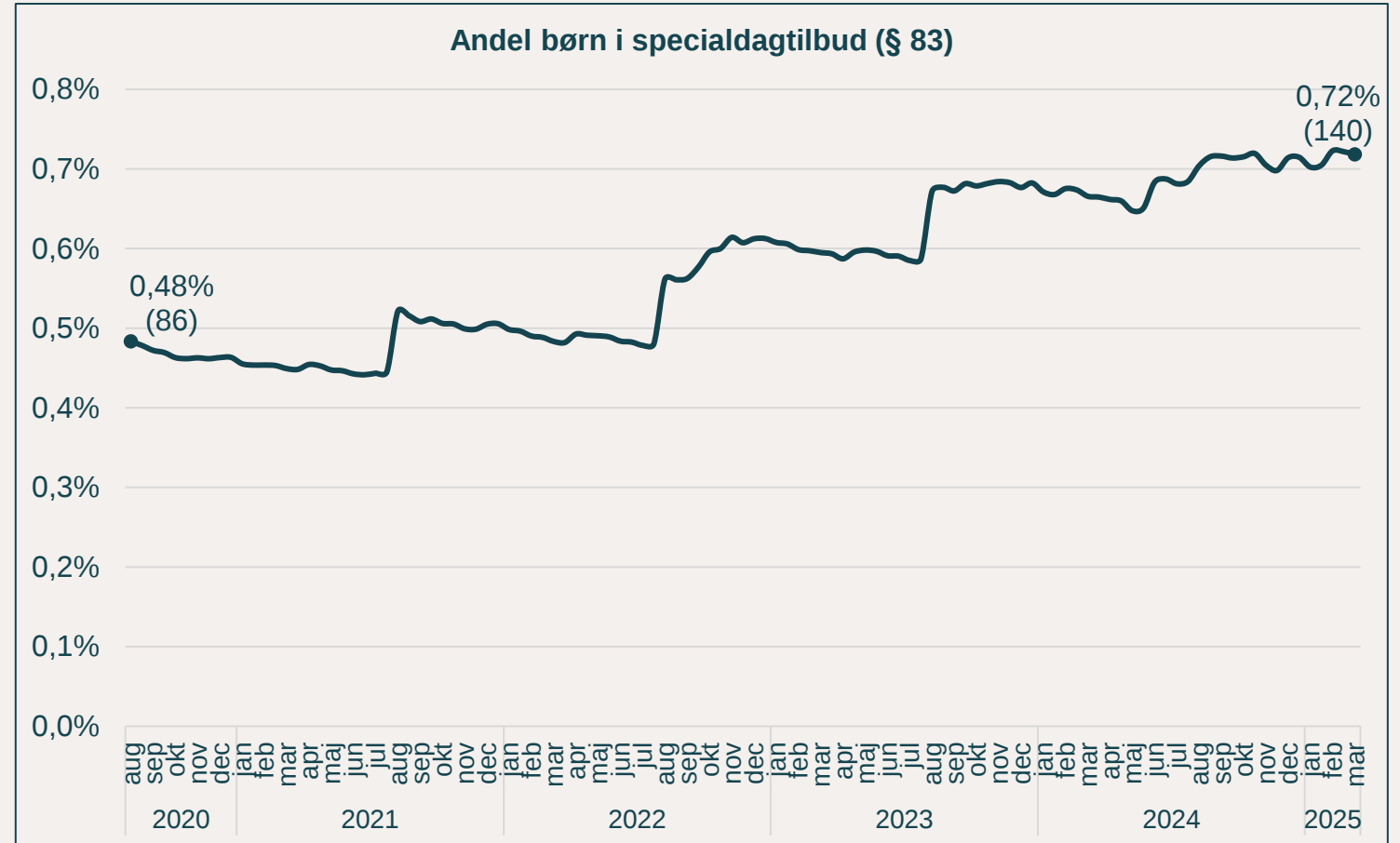
Andelen af børn, der går i specialdagtilbud, stiger fortsat

Andelen af børn visiteret til en specialdagtilbudsplads (§ 83) er steget de seneste fem år.

I august 2020 gik 0,48 pct. af det samlede antal børn indmeldt i dagtilbud i et specialdagtilbud (86 børn).

I marts 2025 er andelen af børn i specialdagtilbud steget til 0,72 pct. af det samlede antal børn i dagtilbud (140 børn).

Der findes ikke sammenlignelige tal på landsplan.

OM FIGUREN

Grafen viser andel børn indmeldt på en § 83-plads i dagtilbud. Antal børn er angivet i parentes for start- og slutpunktet i figuren. Målgruppen for specialdagtilbud efter § 83 er børn, som på grund af betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for støtte i en grad, der ikke kan imødekommes i almene dagtilbud.

Bevægelser fra dagtilbud til børnehaveklasse i skoleåret 2024/25

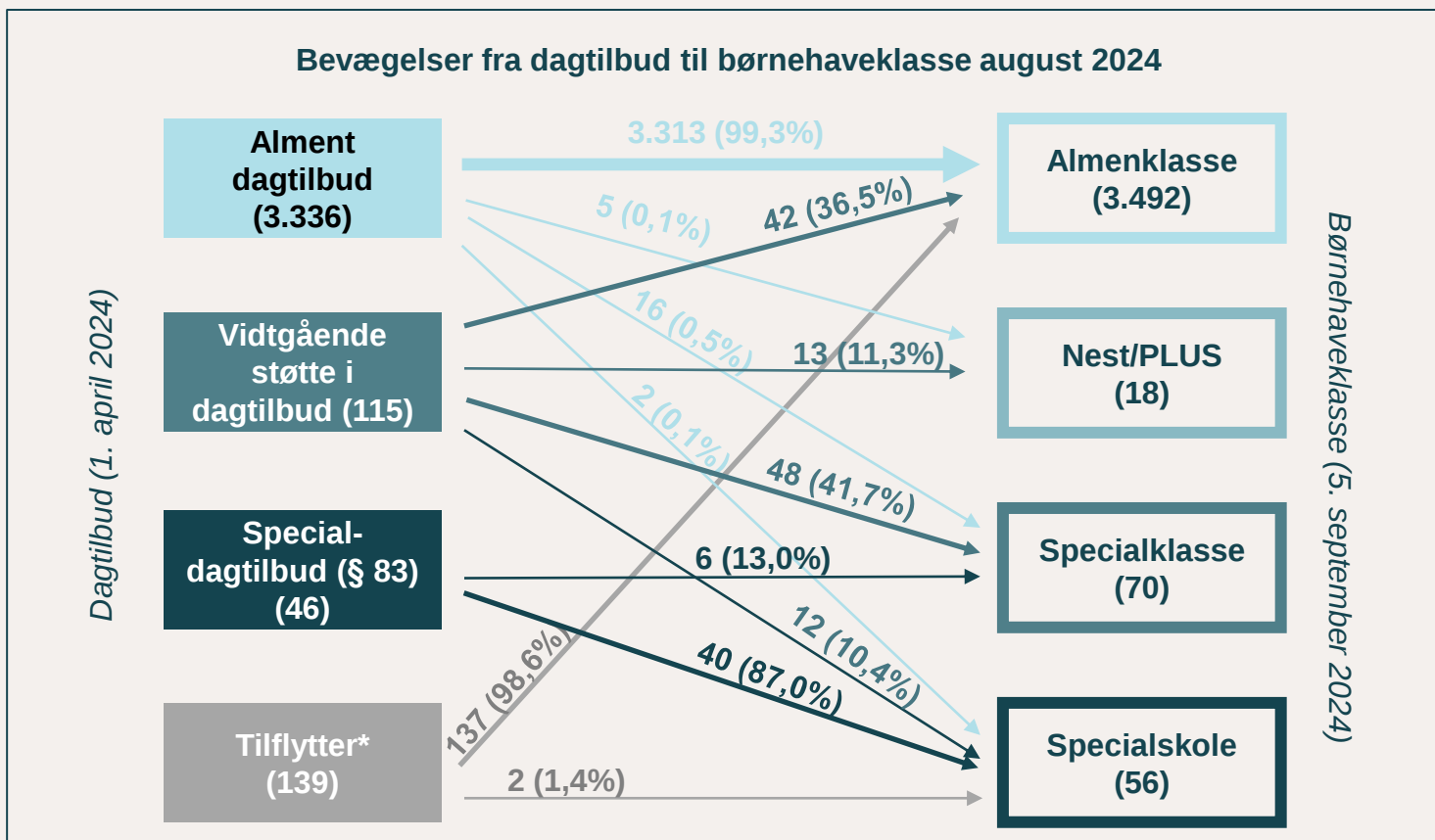
Godt hvert tredje barn med vidtgående støtte i dagtilbud starter i almenklasse ved skolestart

36,5 pct. af de børn, som fik vidtgående støtte i dagtilbud, starter i skole i en almenklasse. 11,3 pct. bliver henvist til Nest- eller PLUSklasse, mens 41,7 pct. starter i specialklasse. Endelig begynder 10,4 pct. af de børn, som modtog vidtgående støtte i dagtilbud, i en specialske.

Børn, som gik i specialdagtilbud (§ 83), starter i overvejende grad på specialske, idet 87 pct. starter på specialske. 13 pct. begynder i specialklasse. Ingen af de børn, som har gået i specialdagtilbud, starter deres skoleforløb i almenklasser eller i Nest- eller PLUSklasser.

Langt de fleste børn, som har gået i almene dagtilbud begynder i almenklasser. Vi ser, at 99,3 pct. af børnene i almene dagtilbud begynder i almenklasser i 2024. 0,5 pct. af børn, som gik i almene dagtilbud, begynder i specialklasse, mens 0,1 pct. af børnene starter i hhv. Nest- eller PLUSklasse eller i specialske.

Næsten alle de børn, der flytter til Aarhus Kommune op til skolestart, starter i almenklasse (98,6 pct.). Resten af tilflytterne starter direkte på specialske i børnehaveklassen (1,4 pct.).

OM FIGUREN

Figuren viser antallet (og andelen) af børn, som bevæger sig fra hhv. alment dagtilbud, alment dagtilbud med vidtgående støtte og specialdagtilbud (§ 83) til hhv. almenklasse, Nest/PLUSklasse (henviste elever), specialklasse og specialske ved begyndelsen af skoleåret 2024/25. Antallet af børn i hver kategori er angivet i parentes i boksene, mens antallet af børn, som foretager den pågældende bevægelse er vist på pilen. Antallet af børn i dagtilbud er opgjort 1. april 2024, mens antallet af børn i de forskellige klasse- og skoletyper stammer fra 5/9-tallene for 2024. *Der er 139 børn, som har bopæl i Aarhus Kommune ved skolestarten i 2024, men som ikke var indskrevet i et dagtilbud i Aarhus Kommune forud for skolestarten. Disse børn kan enten være flyttet til kommunen eller være passet andre steder end i dagtilbud forud for skolestarten.

Segregering til forskellige typer af specialundervisningstilbud

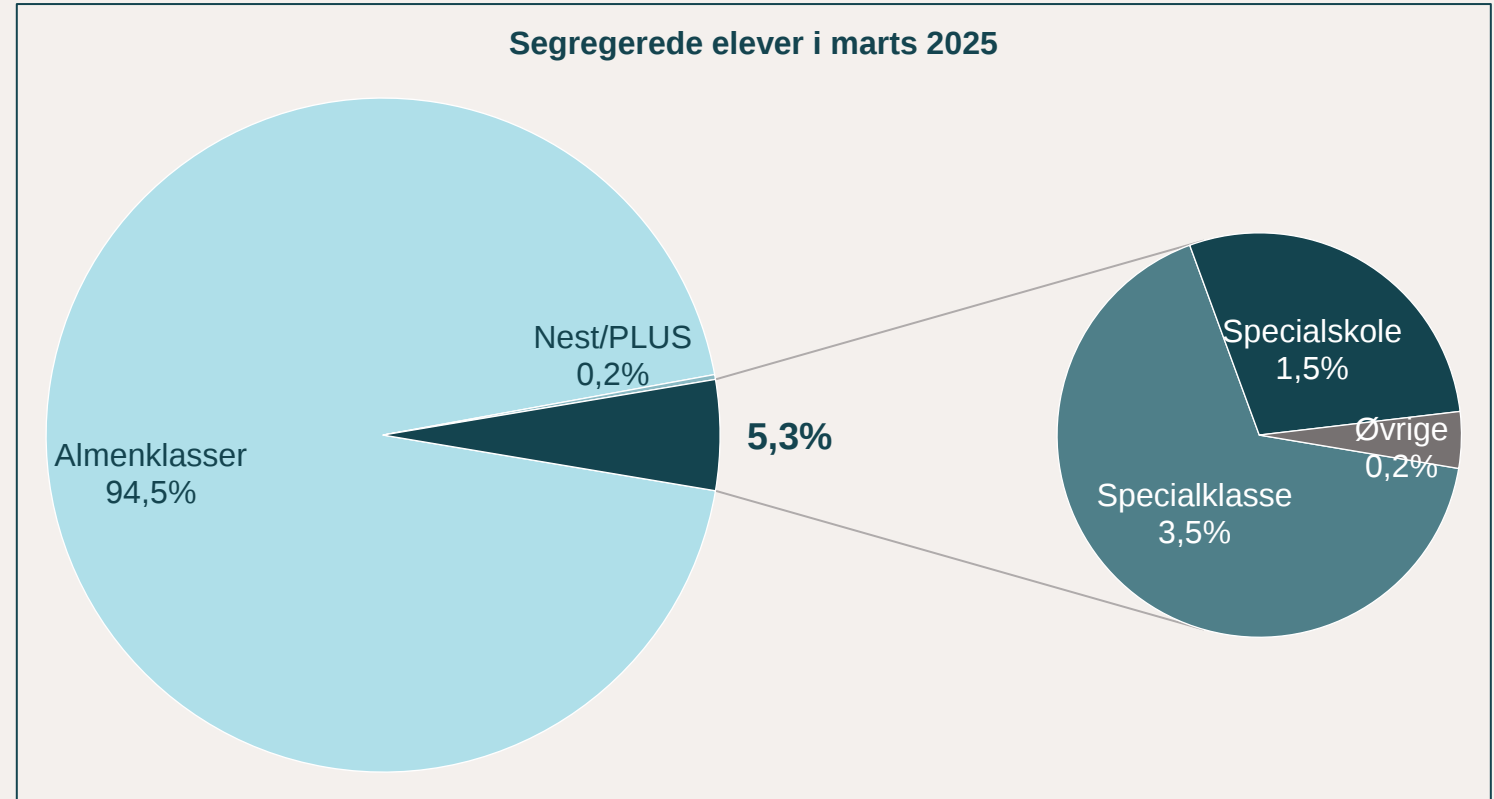
5,3 pct. af skoleeleverne går i et segregeret specialundervisningstilbud i marts 2025

I marts 2025 går 5,3 pct. af elever med bopæl i Aarhus Kommune i et segregeret specialundervisningstilbud (1.974 elever).

3,5 pct. af eleverne går i en specialklasse (1.318 elever), og 1,5 pct. af eleverne går på en specialskole (567 elever).

0,2 pct. af eleverne går på en specialefterskole eller i et specialundervisningstilbud på et børne- og ungehus (89 elever). Dette er angivet som "øvrige" i figuren til højre.

0,2 pct. af eleverne med bopæl i Aarhus Kommune er henvist til Nest- eller PLUSklasse. Da disse elever modtager almenundervisning, tælles de ikke med som segregerede elever i figuren til højre.

OM FIGUREN

Figuren viser andelen af elever i 0.-10. klasse, som er indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud i marts 2025, fordelt på specialklasse, specialskole og øvrige skoletyper (specialefterskoler og specialundervisningstilbud på børne- og ungehus). Henviste elever i Nest- og PLUSklasser modtager almenundervisning og tæller derfor ikke som segregerede elever. I opgørelsen indgår alle skoletyper, dvs. også privat- og efterskoler. Det har stor betydning for segregeringsgraden, at elever på privatskoler indgår, da der kun i meget få tilfælde går segregerede specialundervisningselever på private skoler. Alle elever med bopæl i Aarhus Kommune indgår i populationen, da det er bopælskommunen, der afgør, hvilket specialundervisningstilbud eleven henvises til. Denne afgrænsning af populationen anvendes af både Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed og af VIVE.

Udvikling i segregeringsgraden over de seneste fem skoleår

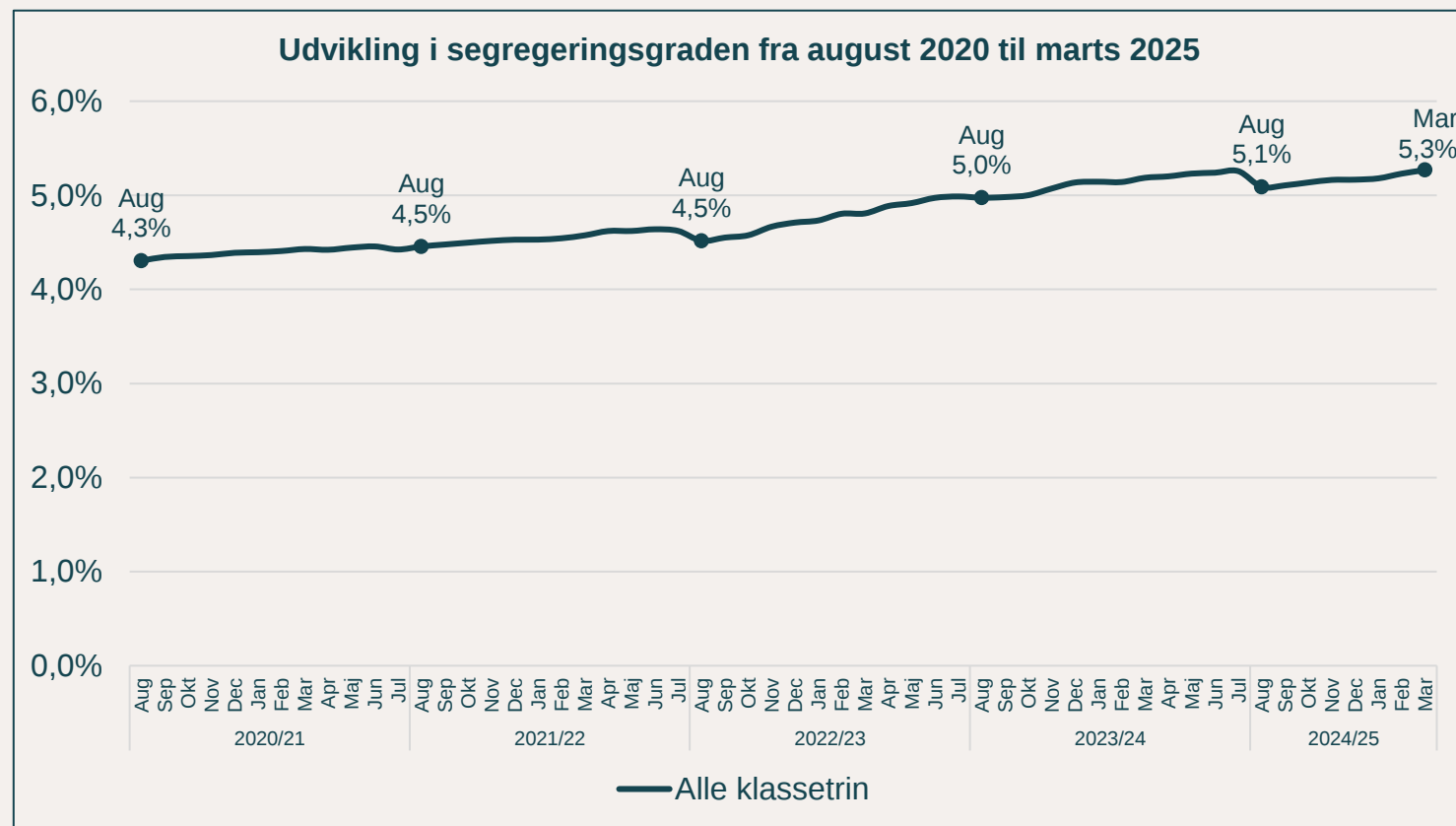
Segregeringsgraden stiger fortsat

Segregeringsgraden har været stigende over tid, både når vi ser på alle klassetrin under ét, og når vi ser specifikt på skolestartere i børnehaveklasse. Det generelle mønster er, at den samlede segregeringsgrad typisk stiger gradvist i løbet af skoleåret for så at falde i august, hvor et nyt skoleår begynder.

I august måned de seneste fem skoleår (markeret i figuren) ser vi, at segregeringsgraden er stigende. Ser vi på tallene for marts 2025, er der ikke umiddelbart tegn på, at stigningen i segregeringsgraden er aftagende.

Ser vi specifikt på skolestartere i børnehaveklasse er der umiddelbart heller ikke tegn på, at stigningen i segregeringsgraden er aftagende.

Børn og Unge følger mulighederne for at sammenligne med tilsvarende tal på landsplan.

OM FIGUREN

Figuren viser udviklingen i andelen af elever bosiddende i Aarhus Kommune, som er indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud, dvs. i en specialklasse, på en specialscole, eller som modtager segregeret specialundervisning på øvrige skoletyper (specialefterskoler og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem). Bemærk, at der kun indgår børn, som er bosiddende i Aarhus, og dermed har skoledistrikt i Aarhus. Henviste elever i Nest- og PLUSklasser modtager almenundervisning og tæller derfor ikke som segregerede elever.

Udvikling i segregeringsgraden fordelt på typer af specialundervisning

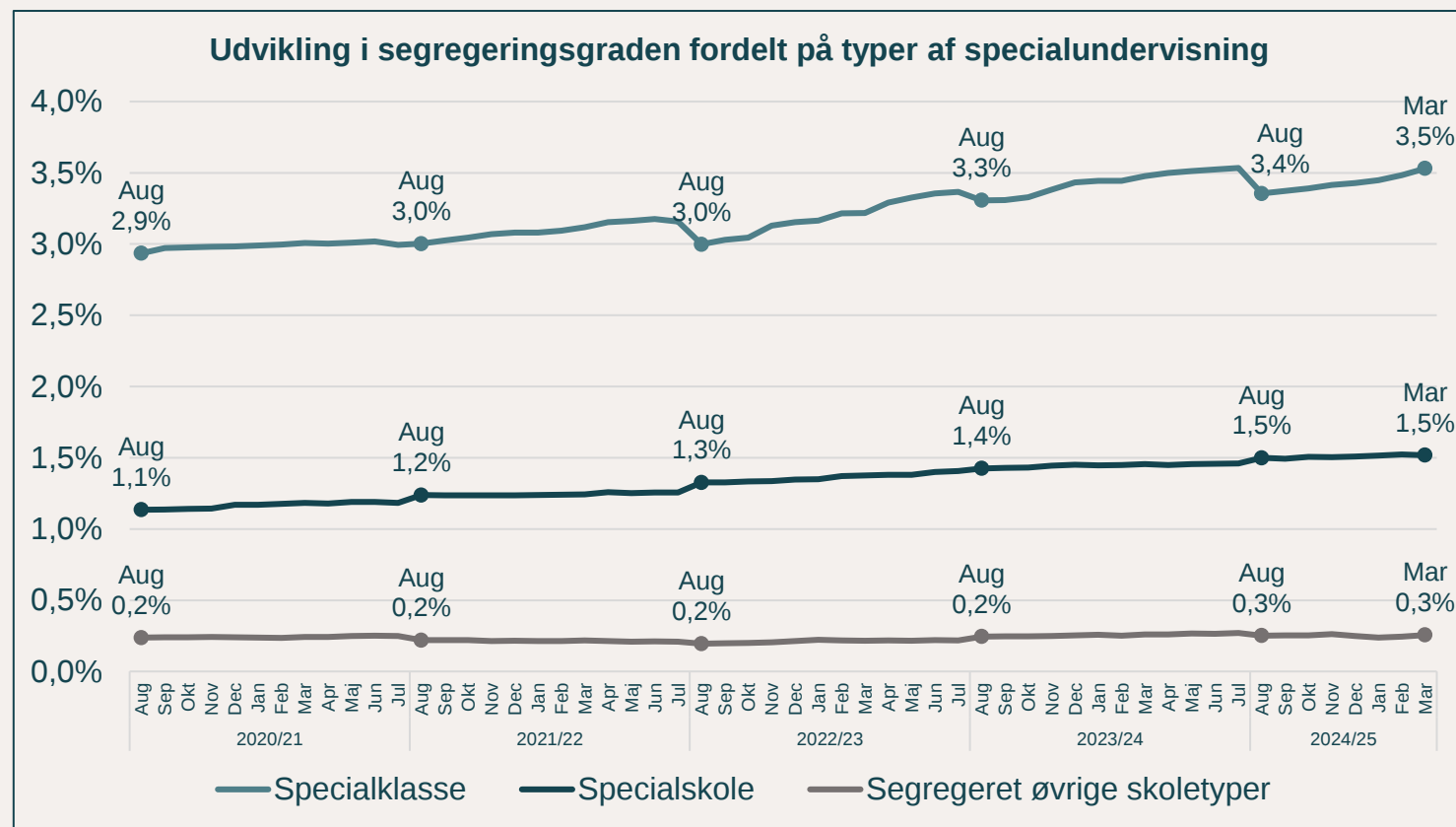
Segregeringsgraden stiger for både specialklasser og specialskoler

Den stigende segregeringsgrad skyldes både en stigning i segregeringsgraden for specialklasser og for specialskoler.

I august 2020 gik 2,9 pct. af alle elever med bopæl i Aarhus Kommune i specialklasse. I marts 2025 er denne andel steget med 0,6 procentpoint til 3,5 pct. Det svarer til en stigning på 20 pct.

1,1 pct. af eleverne gik på specialskole i august 2020. Denne andel er steget med 0,4 procentpoint til 1,5 pct. i marts 2025. Det udgør en stigning på 34 pct.

Andelen af segregerede elever på specialefterskoler og i specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem har været relativt stabil i perioden fra august 2020 til marts 2025.

OM FIGUREN

Figuren viser udviklingen i andelen af elever bosiddende i Aarhus Kommune, som er indskrevet i et segregeret specialundervisningstilbud, dvs. i en specialklasse, på en specialskole, eller som modtager segregeret specialundervisning på øvrige skoletyper (specialefterskoler og specialundervisningstilbud på børne- og ungehjem). Bemærk, at der kun indgår børn, som er bosiddende i Aarhus, og dermed har skoledistrikt i Aarhus. Henviste elever i Nest- og PLUSklasser modtager almenundervisning og tæller derfor ikke som segregerede elever.

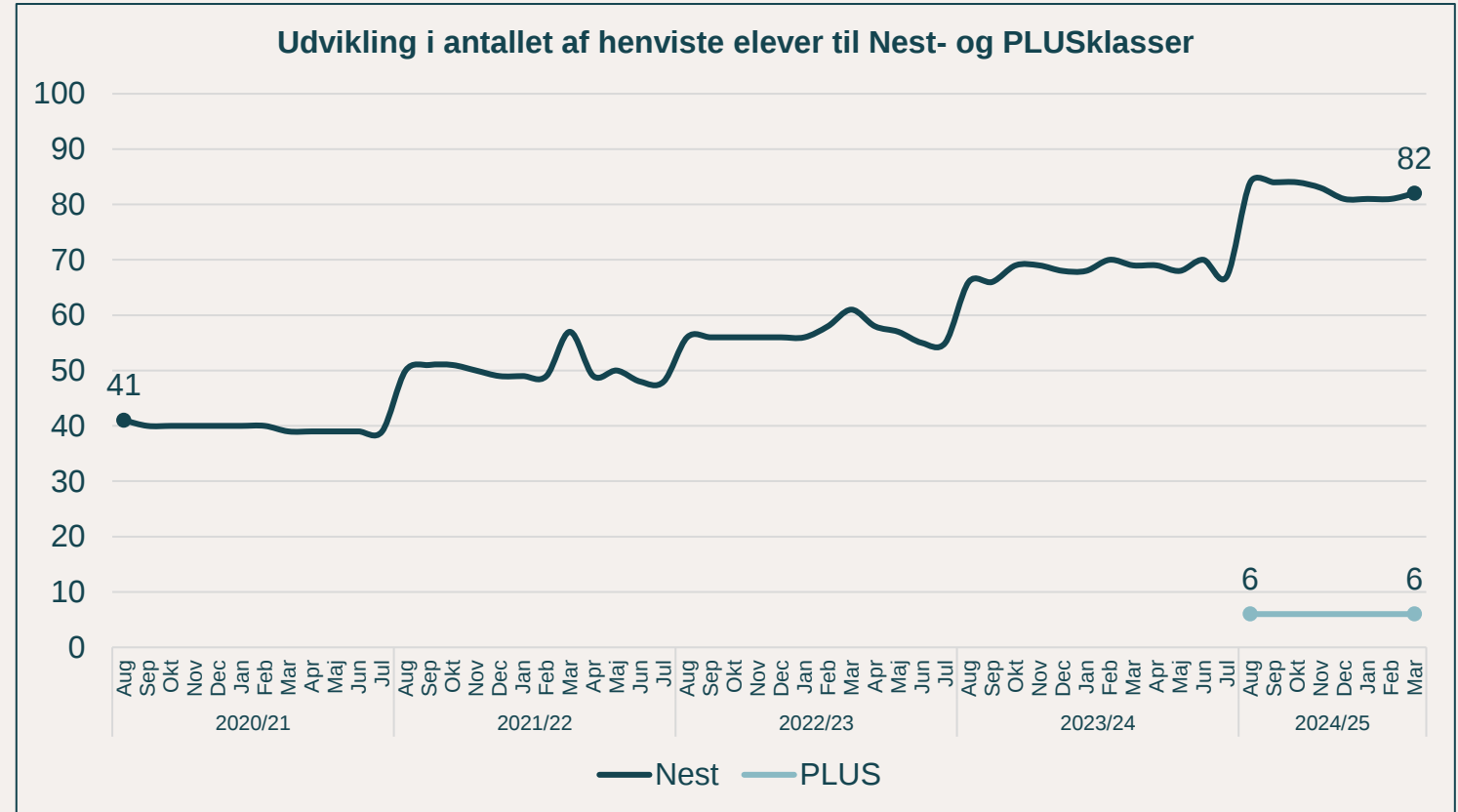
Udvikling i antallet af elever i Nest- og PLUSklasser

Antallet af elever, der går i Nest- og PLUSklasser, stiger

Nest er en pædagogisk praksis, hvor børn med og uden autisme/ADHD er en del af samme klassefællesskab. Målgruppen for de visiterede børn til PLUSklasser er børn med et specialpædagogisk støttebehov, der henvises til specialundervisning, og som kan profitere af at indgå i og spejle sig i et alment børnefællesskab.

Antallet af elever i mellemformerne Nest og PLUS har været støt stigende over tid i tråd med den gradvise implementering startende fra børnehaveklassen.

I marts 2025 er der 82 henviste elever i Nestklasser, og seks elever i PLUSklasser. Antallet af elever forventes at stige yderligere over tid i takt med den fortsatte udrulning.

OM FIGUREN

Grafen viser antal henviste elever, som er indskrevet i hhv. Nest- og PLUSklasser på alle årgange. Bemærk, at der på nuværende tidspunkt kun indskrevet elever i PLUSklasser på 0. klassetrin. Nest er en pædagogisk praksis, hvor børn med og uden autisme/ADHD er en del af samme klassefællesskab. Målgruppen for de visiterede børn til PLUSklasser er børn med et specialpædagogisk støttebehov, der henvises til specialundervisning, og som kan profitere af at indgå i og spejle sig i et alment børnefællesskab.

Bevægelser mellem typer af undervisningstilbud

290 elever blev visiteret til et mere specialiseret undervisningstilbud fra 2023 til 2024 – 86 elever blev tilbageført til et mindre specialiseret tilbud

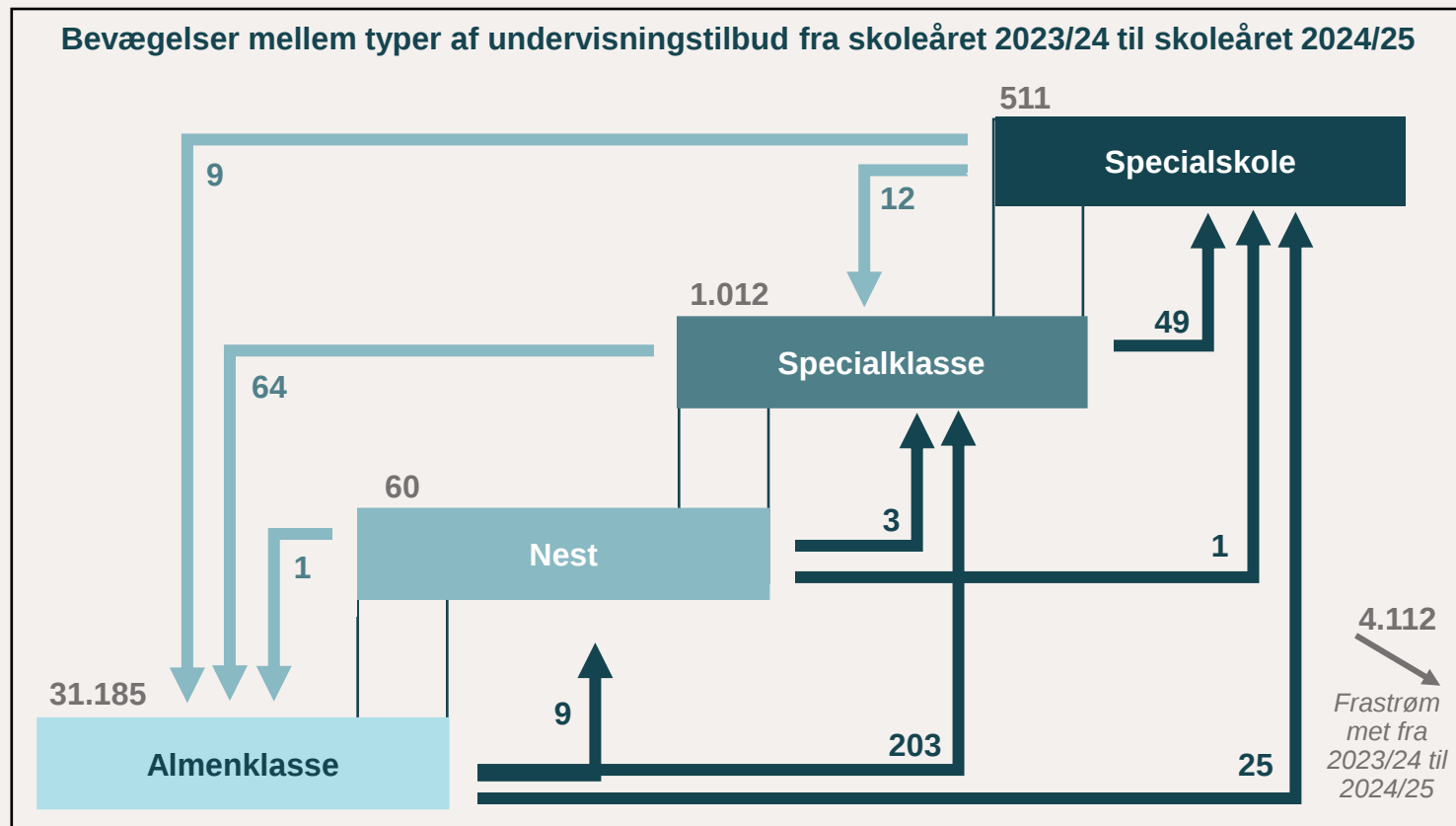
Fra skoleåret 2023/24 til skoleåret 2024/25 bevægede 290 elever sig "op ad trappen" til et mere specialiseret undervisningstilbud, mens 86 børn bevægede sig "ned ad trappen" til et mindre specialiseret tilbud. Det giver en nettobevægelse på 204 elever, som rykkede til et mere specialiseret tilbud mellem de to skoleår.

Ni elever bevægede sig fra almenklasse i 2023/24 til Nest-klasse i 2024/25. 203 elever fra almenklasser bevægede sig til specialklasser, og 25 elever i almenklasse bevægede sig til en specialskole det efterfølgende skoleår.

Tre elever bevægede sig fra at være henvist til Nest-klasse til specialklasse, og én elev bevægede sig fra at være henvist til Nest-klasse til specialskole. 49 elever bevægede sig fra specialklasse til specialskole.

64 børn bevægede sig omvendt fra specialklasse i 2023/24 til almenklasse i 2024/25. Ni elever gik fra specialskole til almenklasse, og en enkelt elev gik fra at være henvist til Nest-klasse til almenklasse.

12 elever bevægede sig fra specialskole til specialklasse, og ni elever, som gik i specialskole i 2023/24, går i almenklasse i 2024/25.

OM FIGUREN

Figuren viser skoleelevernes bevægelser fra skoleåret 2023/24 til skoleåret 2024/25. De grå tal på trappetrinnene angiver antallet af elever, som er blevet på samme trin mellem de to skoleår. Tallene ved de mørkeblå pile angiver antallet af elever, der har bevæget sig til et mere specialiseret undervisningstilbud ("op ad" trappen) mens tallene ved de lyseblå pile angiver antallet af elever, der har bevæget sig til et mindre specialiseret undervisningstilbud ("ned ad" trappen). Yderst til højre i figuren er det angivet, at 4.112 børn er frastrømmet fra skole mellem de to skoleår. For størstedelens vedkommende skyldes det, at eleverne færdiggør grundskolen. Alle børn med bopæl i Aarhus Kommune indgår i figuren, herunder bl.a. børn på private skoler og efterskoler. Specialefterskoler kategoriseres i figuren som specialskoler.

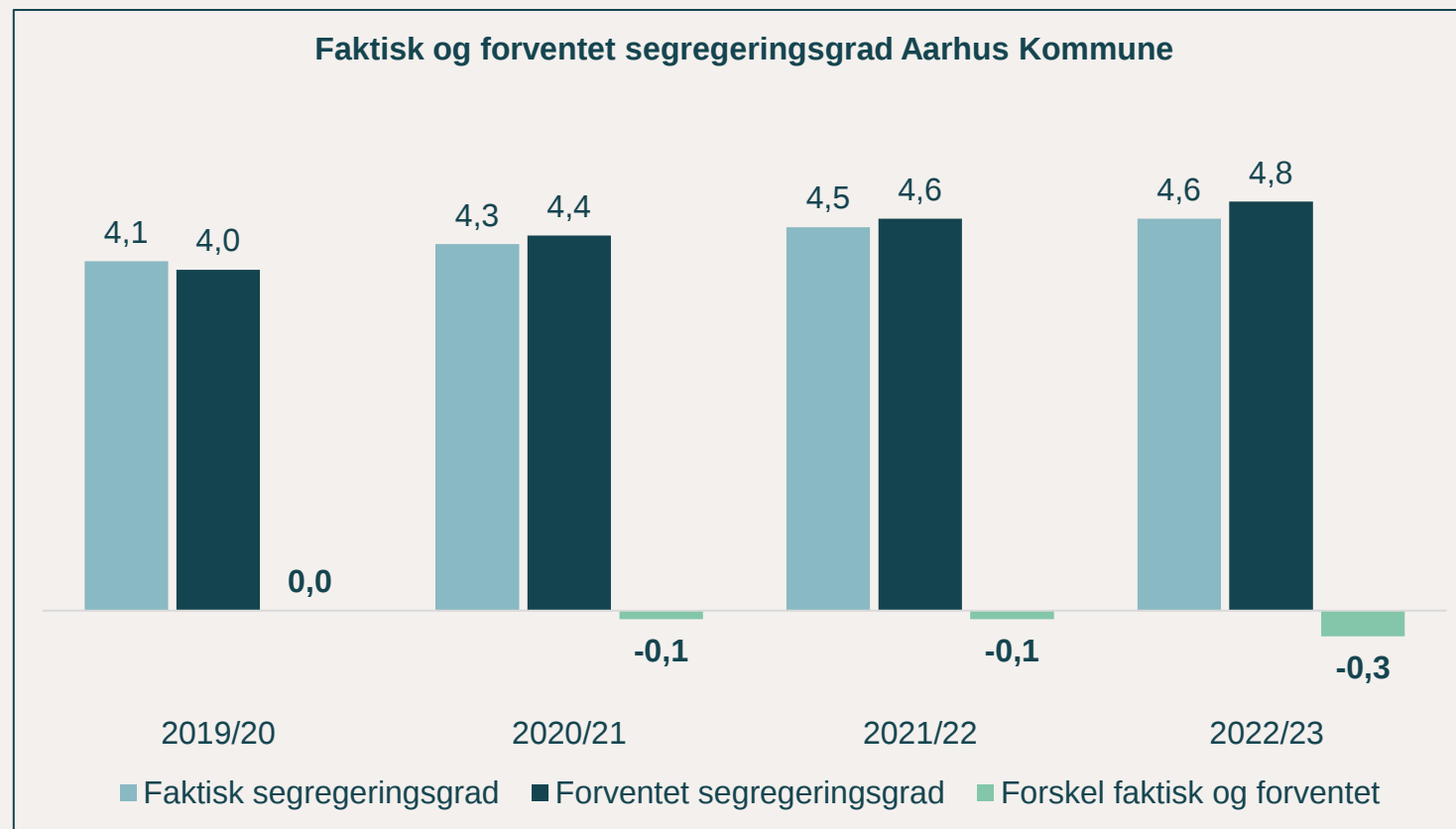
Henvisningspraksis i Aarhus Kommune i forhold til landsplan

Aarhus Kommune segregerer færre elever end forventet ud fra kommunens rammevilkår

En analyse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets benchmarkingenhed fra december 2023 viser, at Aarhus Kommunes segregeringsgrad ligger lavere end forventet ud fra kommunens rammevilkår og en landsgennemsnitlig visitationspraksis.

I figuren er vist den faktiske og den forventede segregeringsgrad i Aarhus Kommune for de fire skoleår 2019/20, 2020/21, 2021/22 og 2022/23 samt forskellen mellem den faktiske og forventede segregeringsgrad.

I skoleårene 2020/21, 2021/22 og 2022/23 har Aarhus Kommune haft en lavere segregeringsgrad end forventet.

OM FIGUREN

Figuren viser den faktiske og den forventede segregeringsgrad for Aarhus Kommune for de fire skoleår 2019/20, 2020/21, 2021/22 og 2022/23 samt forskellen mellem den faktiske og forventede segregeringsgrad. Tallene stammer fra en [analyse](#) fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets benchmarkingenhed fra december 2023. Forskellen mellem den faktiske og forventede segregeringsgrad stemmer ikke altid overens, hvilket skyldes afrunding på 2. decimal.

4. Nærhed

Flere børn med specialpædagogiske behov kan gå i et tilbud i deres nærmiljø

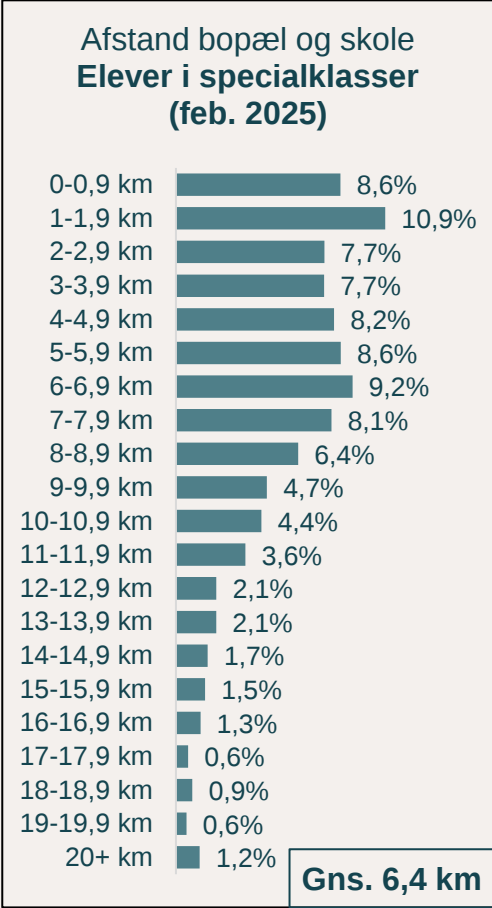
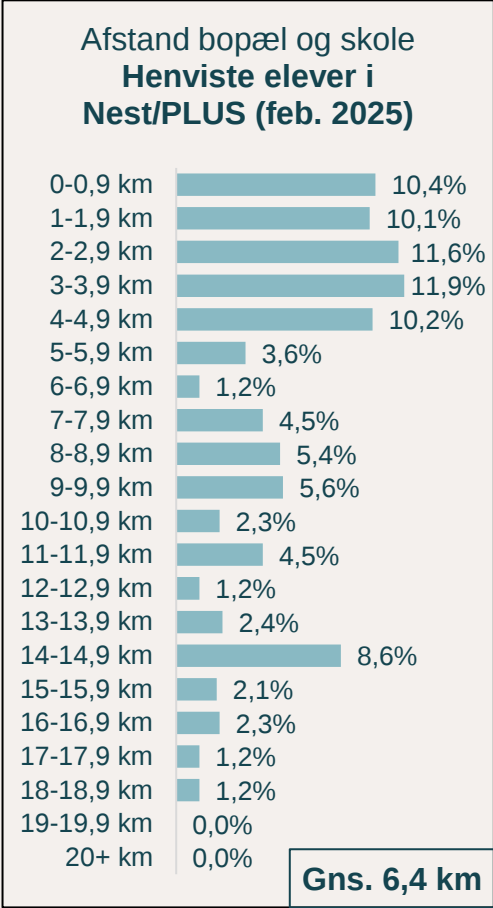
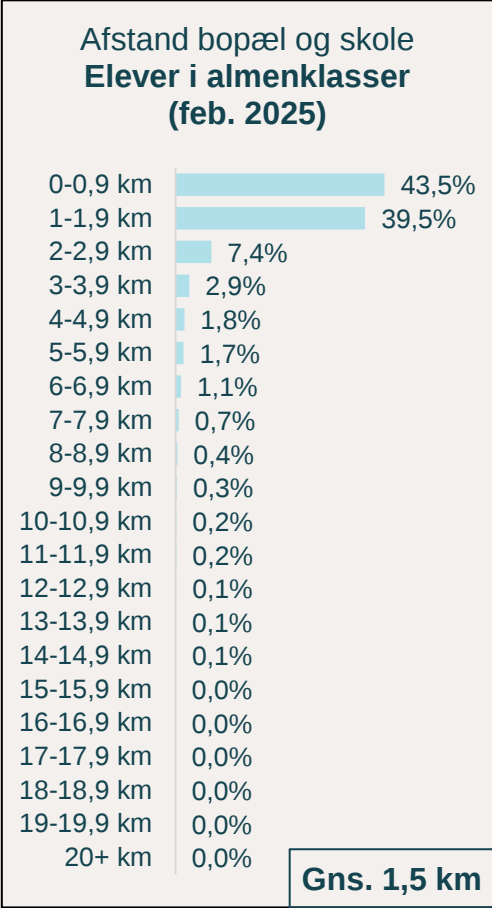
Nærhed til skolen for elever i specialklasser samt Nest- og PLUSklasser

Elever i specialklasser og Nest- og PLUSklasser har i gennemsnit 6,4 km til skole – elever i almenklasser har 1,5 km

Elever i specialklasser samt henviste elever i Nest- og PLUSklasser har i gennemsnit begge en afstand på 6,4 km fra deres bopæl til den skole, som de er indskrevet på (Nest-klasser 6,6 km, PLUSklasser 4,9 km).

Til sammenligning har elever i almenklasser i gennemsnit 1,5 km til skole.

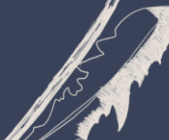
Indtil videre findes der pålidelige data på afstanden mellem bopæl og skole fra starten af skoleåret 2024/25. I perioden fra august 2024 til februar 2025 er den gennemsnitlige afstand for elever i specialklasser faldet fra 6,6 km til 6,4 km. Afstanden for elever Nest-klasser er faldet fra 6,7 km til 6,6 km i gennemsnit. Afstanden for elever i almenklasser og PLUSklasser er uændret på hhv. 1,5 km og 4,9 km.

OM FIGUREN
Figuren viser gåafstanden i kilometer mellem elevens bopæl og skolens hovedadresse. Opgørelsen omfatter elever med bopæl i Aarhus Kommune, som er indskrevet på en kommunal skole.

5. Trivsel, læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder

Flere børn skal trives i almenmiljøet

Læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder i dagtilbud

77 pct. af dagtilbuddene skal justere praksis for at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn

Data fra det uvildige tilsyn i perioden 2023-2024 viser følgende billede af kvaliteten:

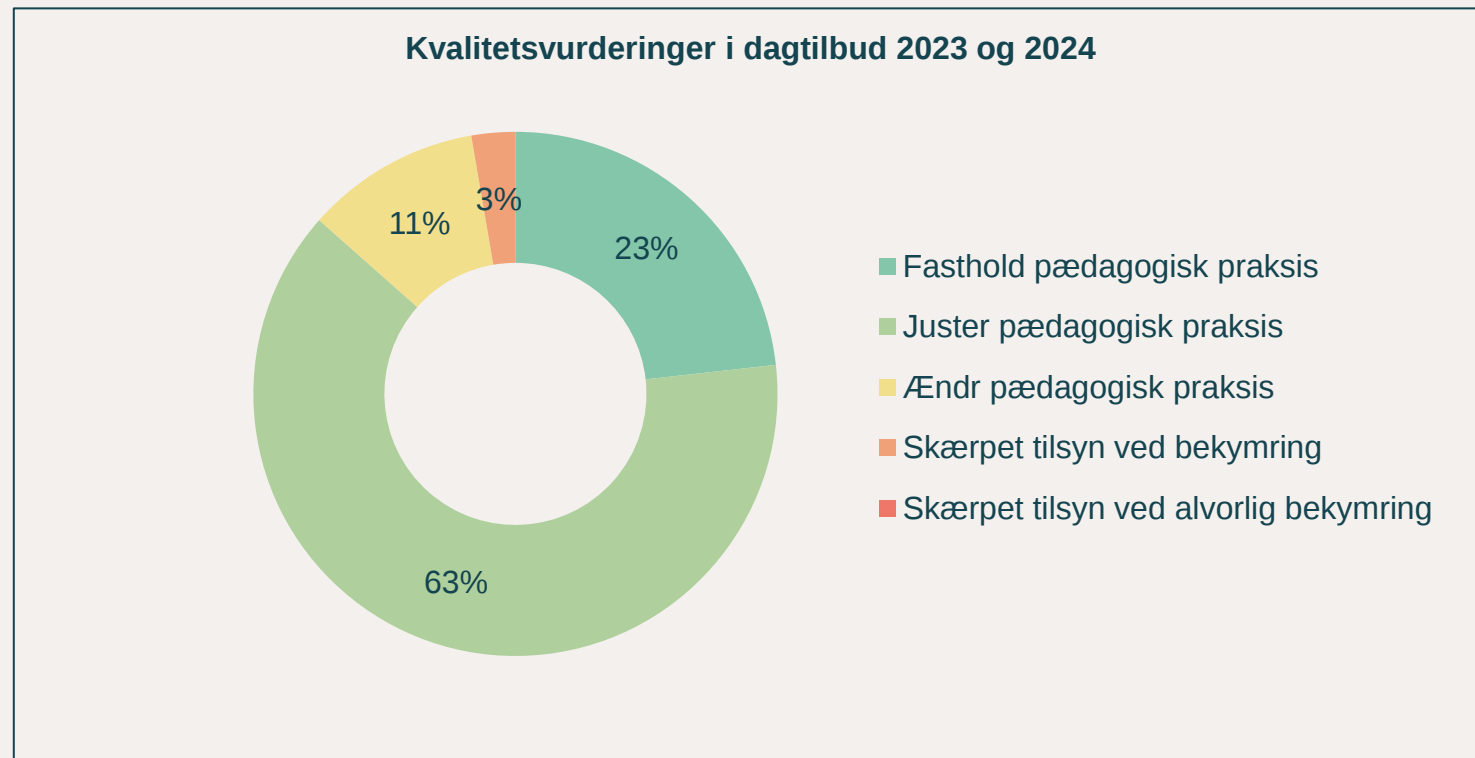
I 3 ud af 4 (77%) dagtilbud skal kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer samlet set eller inden for væsentlige områder af den pædagogiske praksis justeres for gøre en positiv forskel for børnenes trivsel og udvikling.

Heraf findes tegn på lav kvalitet i 14 % af dagtilbuddene, som kræver grundlæggende ændringer af den pædagogiske praksis for at leve op til kravene i den pædagogiske læreplan og det pædagogiske grundlag. I 3 % af dagtilbuddene iværksættes skærpet tilsyn på baggrund af bekymringer for kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer.

I 63 % af dagtilbuddene skal praksis justeres for at imødekomme børnenes trivsel og læring – og skabe deltagelsesmuligheder for alle børn.

I knap hver fjerde dagtilbud er der tegn på høj kvalitet, som imødekommer alle børns trivsel og udvikling.

Fra 2027 vil det være muligt at følge en udvikling over tid, når data for andet rul i 2025 og 2026 er gennemført.

OM FIGUREN

Figuren viser de overordnede kvalitetsvurderinger fra det uvildige tilsyn i dagtilbud i 2023 og 2024. Der anvendes følgende kategorier til vurderingen af kvaliteten:

- Fasthold pædagogisk praksis: Høj kvalitet i pædagogisk praksis, der imødekommer og stimulerer alle børns behov
- Juster pædagogisk praksis: God pædagogisk praksis, som med justeringer kan imødekomme og stimulere alle børns behov
- Ændr pædagogisk praksis: Svingende kvalitet i pædagogisk praksis, som kræver ændringer for at imødekomme og stimulere alle børns behov.
- Skærpet tilsyn ved bekymring for kvaliteten af den pædagogiske praksis.
- Skærpet tilsyn ved alvorlig bekymring for kvaliteten af den pædagogiske praksis.

Trivsel og udvikling i dagtilbud

6 pct. af børnene i dagtilbud er ikke i god trivsel og udvikling

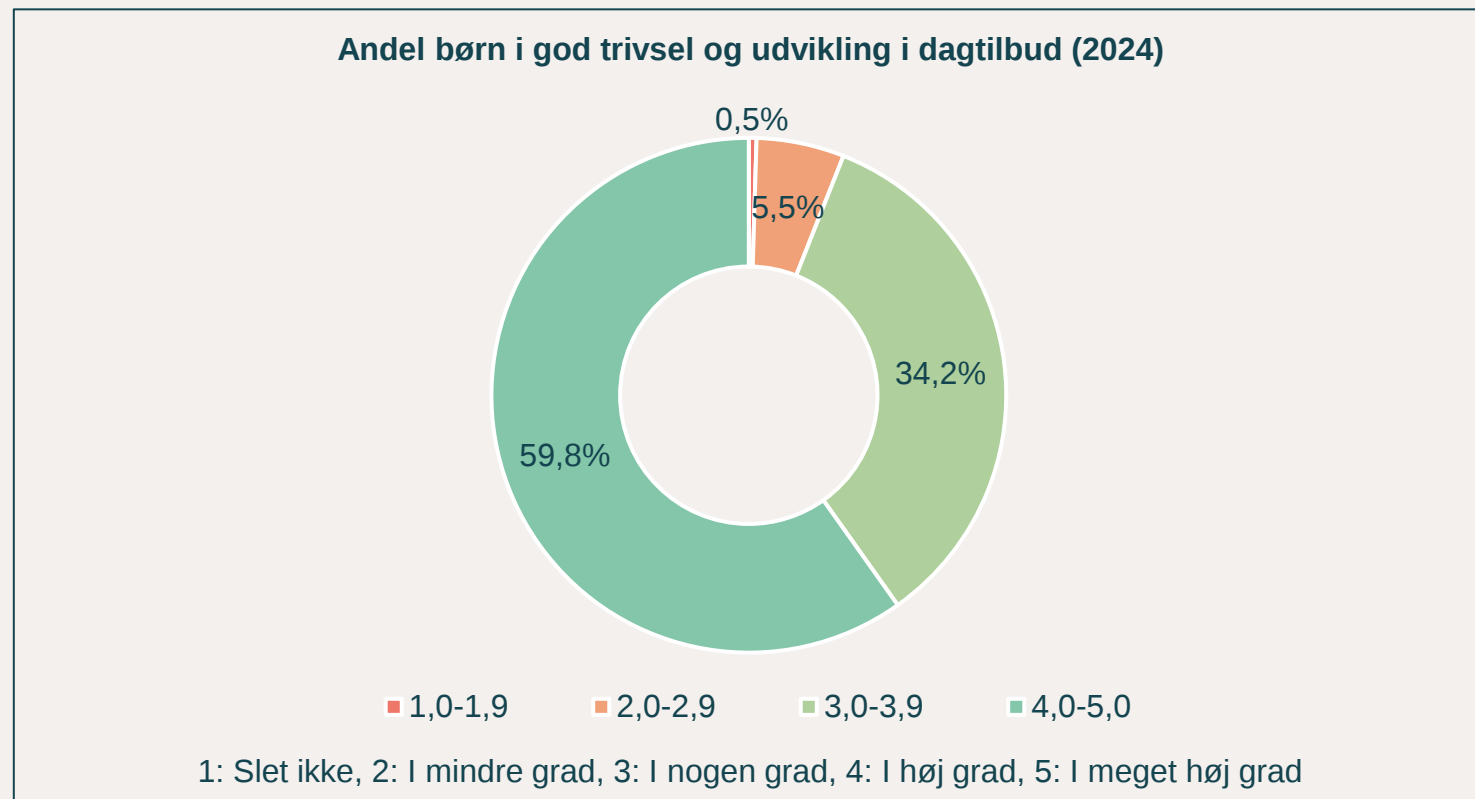
Hvor kvalitetsvurderingerne i dagtilbud (forrige side) viser kvaliteten af læringsmiljøerne på *afdelingsniveau*, så giver Samspil (denne side) et indblik i børnenes *individuelle* trivsel og udvikling.

Data for 2024 viser, at 60 pct. af børnene er vurderet til at være i det højeste interval af trivsel og udvikling. Hertil kommer 34 pct. af børnene, som er vurderet til at være i det næsthøjeste interval af trivsel og udvikling.

Samlet er de fleste børn således i god trivsel og udvikling i deres dagtilbud.

Omvendt er 0,5 pct. af børnene vurderet til at være i det laveste interval af trivsel og udvikling, og 5,5 pct. af børnene er vurderet til at være i det næstlaveste interval af trivsel.

Fra næste år vil det være muligt at følge en udvikling over tid, når data for 2025 er tilgængeligt.

OM FIGUREN

Figuren viser medarbejdernes observation og vurdering af, om barnet er i god trivsel og udvikling i relation til de seks læreplanstemaer samt relationer og samspil. Formålet er at styrke medarbejdernes mulighed for at tilpasse læringsmiljøet til børnegruppens behov med afsæt i data om, hvordan børnene responderer på det tilgængelige læringsmiljø. Figuren viser fordelingen af børn indenfor fire intervaller af gennemsnitlig trivsel og udvikling.

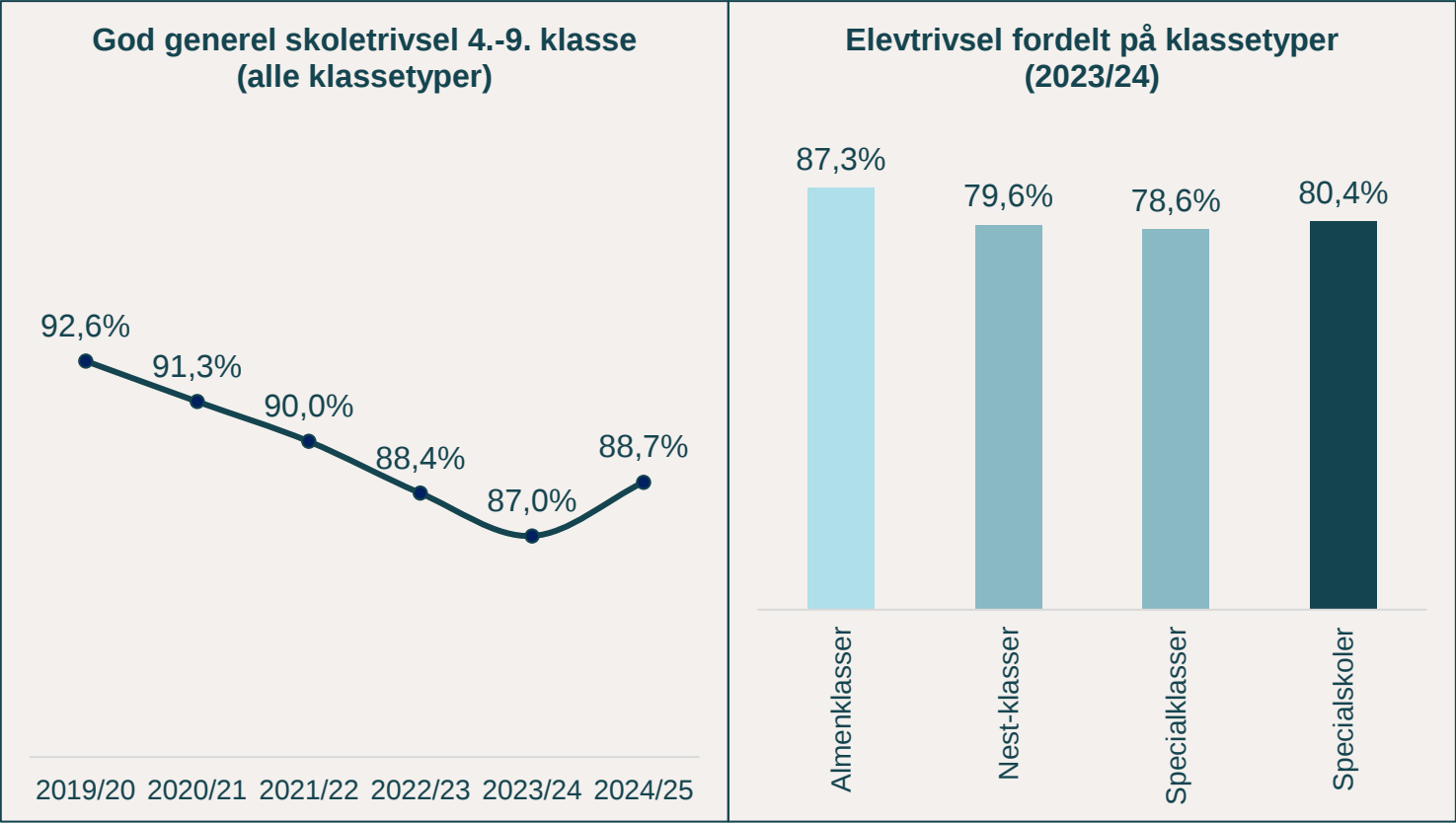
Medarbejderne vurderer på en række dimensioner, i hvor høj grad de observerer adfærd og udvikling hos børnene på en skala fra 1 til 5, hvor 1 er 'slet ikke', 2 er 'i mindre grad', 3 er 'i nogen grad', 4 er 'i høj grad', og 5 er 'i meget høj grad'.

Trivsel blandt elever i forskellige typer undervisningstilbud

Tendensen til faldende elevtrivsel ser ud til at være vendt – men trivslen i Nest- og specialklasser samt i specialskoler er lavere end i almenklasser

Helt nye data fra marts 2025 fra den nationale trivselsmåling for elever i 4.-9. klasse viser, at 88,7 pct. af eleverne i Aarhus Kommune oplever en god generel trivsel i skolen. Det bryder tendensen til faldende elevtrivsel, som vi ellers har set over de foregående fem skoleår. Der foreligger endnu ikke nye tal på landsplan.

Elevernes trivsel er højere i almenklasser end blandt elever i hhv. Nest-klasser (henviste og ikke-henviste elever under ét), specialklasser og specialskoler. Det viser tal fra skoleåret 2023/24, som er de nyeste tal for disse klassetyper. I almenklasser er der i 2023/24 godt 87 pct. af eleverne, som oplever god generel skoletrivsel. Det gælder for omkring 80 pct. af eleverne i de øvrige klasse- og skoletyper.

OM FIGUREN

Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af elever i 4.-9. klasse, der oplever god generel skoletrivsel ifølge deres svar i den årlige nationale trivselsmåling. Generel skoletrivsel er et indeks bestående af 29 spørgsmål, som omhandler social trivsel, faglig trivsel, støtte og inspiration samt ro og orden. Skalaen går fra 1-5, hvor 5 er den højeste trivsel. Indeksværdier på 3 eller derover tæller som "god trivsel". Da det ikke er muligt at adskille svarene fra hhv. henviste og ikke-henviste elever i Nest-klasser skal trivslen i Nest-klasser tages som udtryk for begge grupper trivsel under ét.

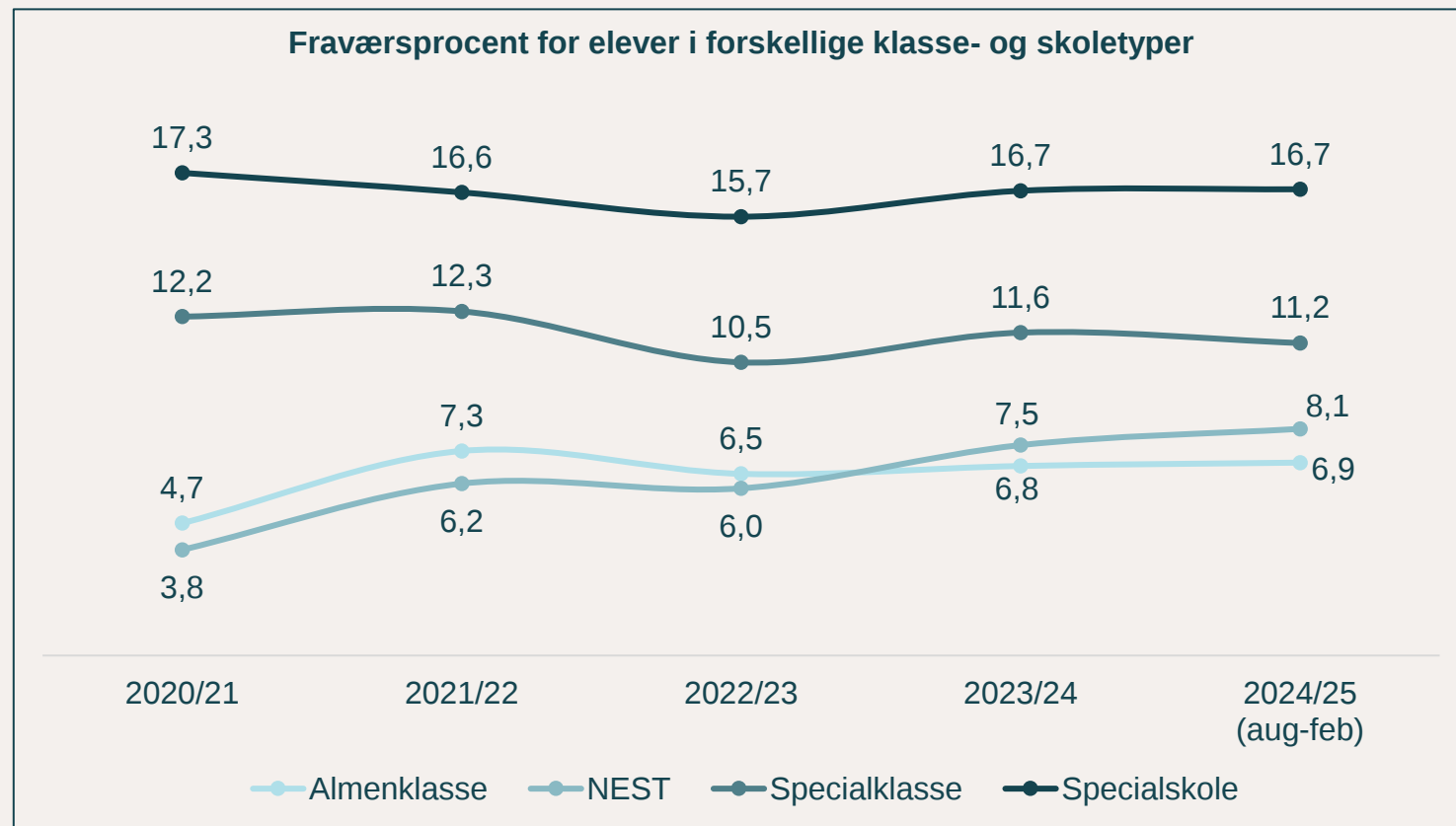
Figuren til højre viser andelen af elever i 4.-9. klasse i god skoletrivsel opdelt på forskellige klasse- og skoletyper.

Fravær blandt elever i forskellige typer undervisningstilbud

Elevernes fravær er højere i specialundervisningstilbud end i almenklasser

Elevfraværet er generelt højere, desto mere specialiseret et undervisningstilbud, eleven er indskrevet i. Fraværet er således højest på specialskoler, næsthøjest i specialklasser og lavest i almenklasser.

Vi ser, at fraværet i indeværende skoleår for elever på specialskoler er 16,7 pct., mens det er 11,3 pct. for elever i specialklasser. Elever i almenklasser og henviste elever i Nest- og PLUSklasser har et forholdsvis ensartet fraværsniveau. De henviste elever i Nest- og PLUSklasser har 8,1 pct. fravær i indeværende skoleår, mens det for elever i almenklasser er 6,9 pct.

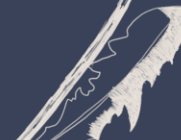

OM FIGUREN

Figuren viser gennemsnitlig fraværsprocent pr. skoleår for elever i hhv. almenklasser, henviste elever i Nest- og PLUSklasser, specialklasser samt i de to specialskoler Langagerskolen og Stensagerskolen. Modtagelsesklasser indgår ikke i opgørelsen. Ikke-henviste elever i Nest- og PLUSklasser indgår i kategorien almenklasser.

6. Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp

Børn i udfordringer skal hjælpes tidligere og tættere på deres hverdag

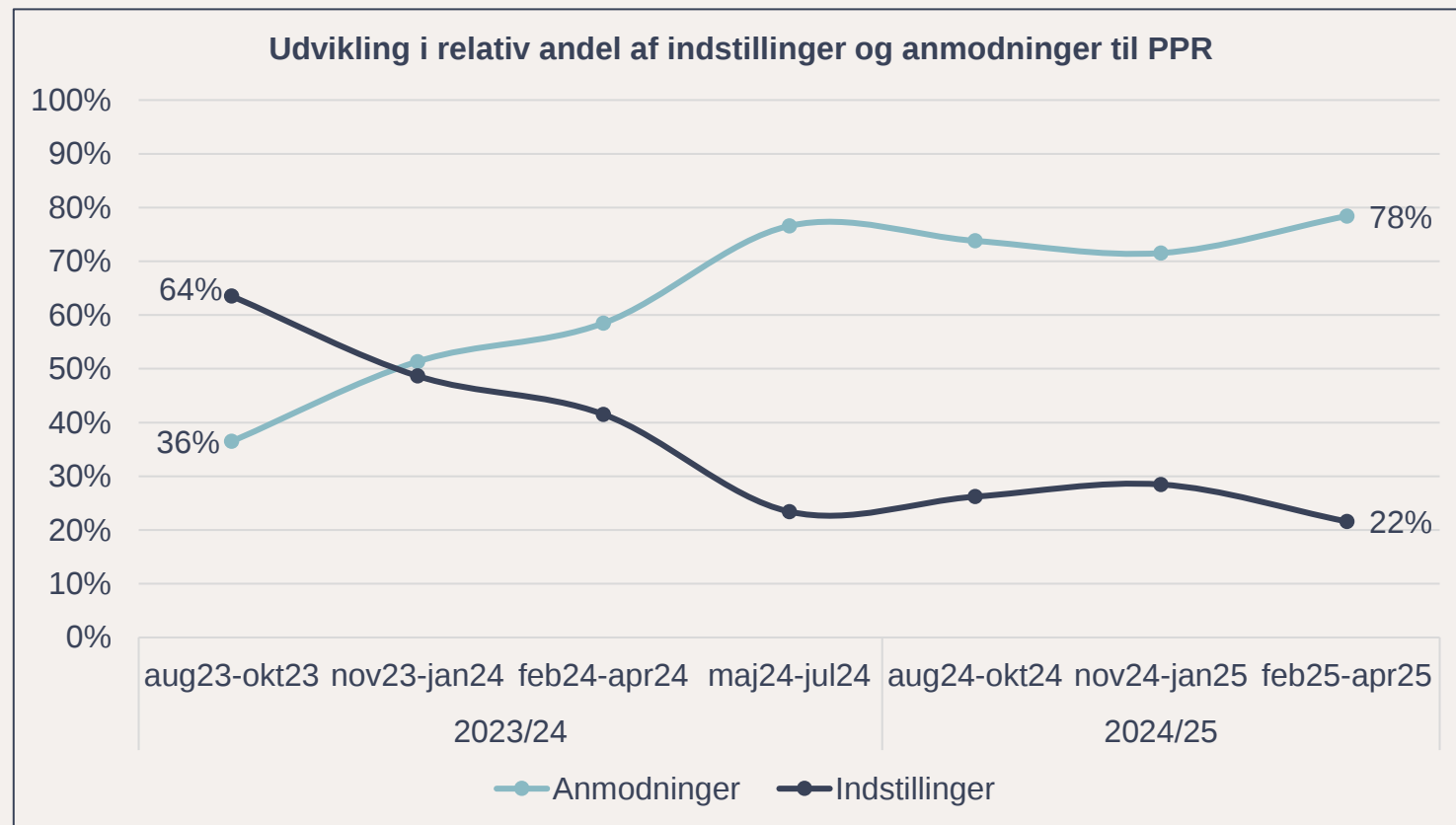
Udvikling i andelen af indstillinger og anmodninger til PPR

PPR arbejder mere forebyggende og mere fællesskabsorienteret i samarbejdet med dagtilbud og skoler

Siden august 2023 er der sket et skift i typen af samarbejde mellem PPR og dagtilbud og skoler. I starten af perioden (august-oktober 2023) udgjorde anmodninger 36 pct. af de to sagstyper (201 anmodninger), mens de i perioden fra februar til april 2025 udgjorde 78 pct. (505 anmodninger). Omvendt er andelen af indstillinger faldet tilsvarende fra 64 pct. (350 indstillinger) til 22 pct. (139 indstillinger) i perioden.

Skiftet er mest markant for tale-høre-konsulenter, hvor den relative andel af anmodninger i starten af perioden udgjorde 1 pct., mens den i slutningen af perioden udgjorde 71 pct. For psykologerne er andelen af anmodninger steget fra 27 pct. i starten af perioden til 74 pct. i seneste periode. De pædagogiske fagkonsulenter modtager kun anmodninger, og antallet af anmodninger til denne faggruppe er nogenlunde konstant over perioden.

Udviklingen gør sig gældende på både dagtilbuds- og skoleområdet. For skole er andelen af anmodninger steget fra 35 pct. til 79 pct. i perioden. For dagtilbud er andelen af anmodninger steget fra 39 pct. til 77 pct.

OM FIGUREN

Figuren viser udviklingen i den relative andel af indstillinger og anmodninger til psykologer, tale-høre-konsulenter og pædagogiske fagkonsulenter i PPR fra dagtilbud og skoler fordelt på perioder af tre måneder.

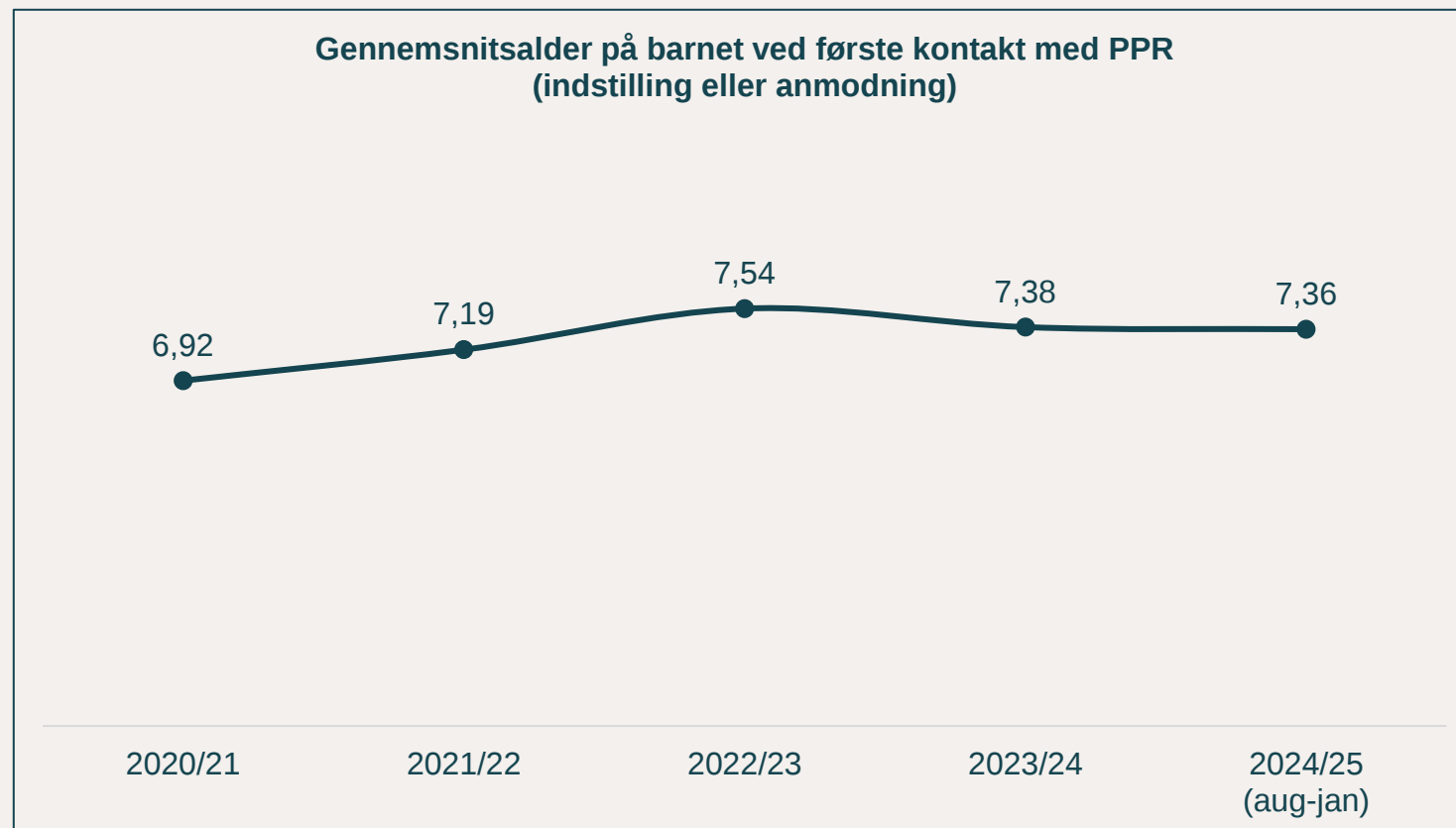
Tidlig indsats fra PPR i forhold til barnets alder

De seneste tre skoleår er børnene i gennemsnit to måneder yngre, når de har første kontakt til PPR

Et af målene med Brederes Børnefællesskaber er, at PPR kommer tidligere ind i opgaven, når et barn er på vej i udfordringer. I figuren til højre ser vi på tidlig indsats i forhold til barnets alder.

Figuren viser gennemsnitsalderen på barnet på det tidspunkt, hvor der første gang bliver oprettet en indstilling eller en anmodning til PPR på barnet.

Vi ser, at gennemsnitsalderen stiger fra 6 år og 11 måneder (6,92) i skoleåret 2020/21 til 7 år og 6 måneder (7,54) i skoleåret 2022/23. Fra skoleåret 2022/23 til første halvdel af skoleåret 2024/25 (august til januar) falder gennemsnitsalderen for første kontakt til PPR til 7 år og 4 måneder (7,36).

OM FIGUREN

Figuren viser gennemsnitsalderen på barnet, når barnet første gang er i kontakt med PPR i form af en indstilling eller anmodning.

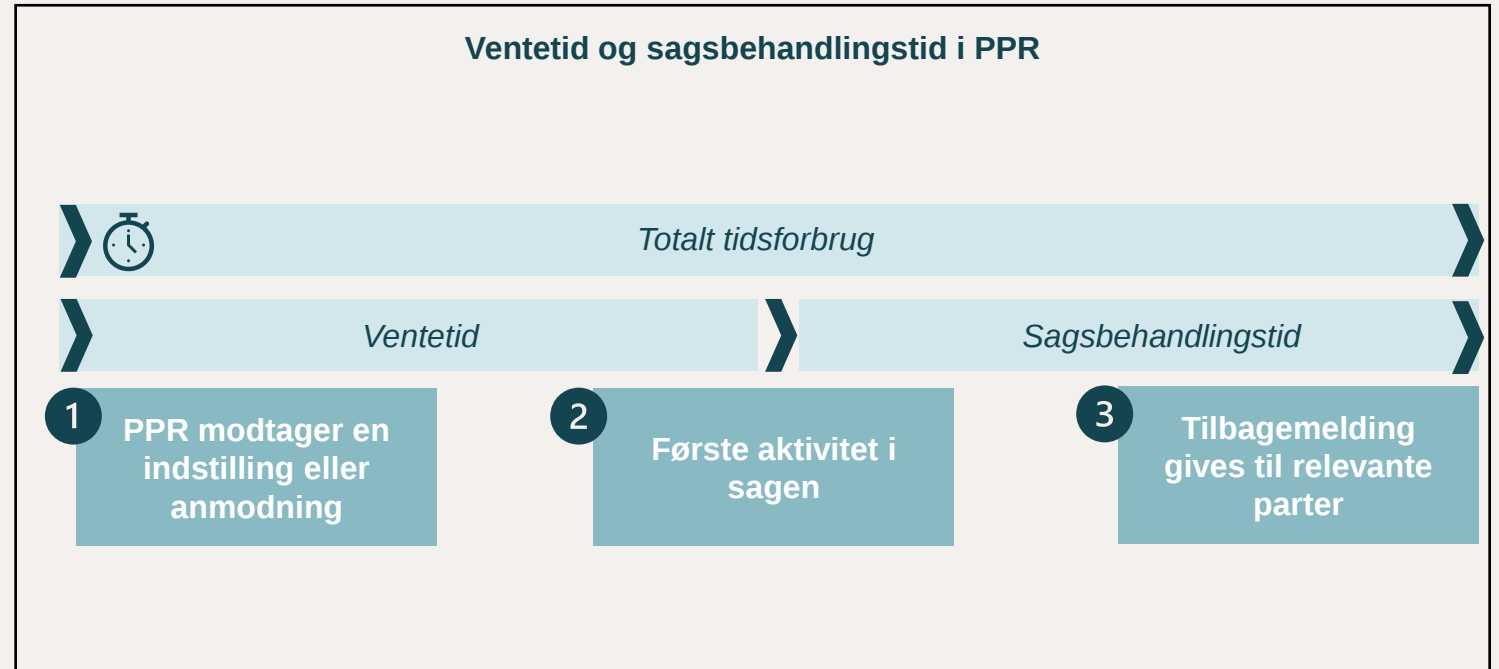
Ventetid og sagsbehandlingstid i PPR

Registrering af ventetid og sagsbehandlingstid i PPR opstartes i august 2025

Fra august 2025 bliver det muligt fremadrettet løbende at følge udviklingen i ventetider og sagsbehandlingstider i PPR.

Dette gøres på en måde, så medarbejderne i PPR ikke skal foretage flere registreringer end i dag. Registreringen skal dog foregå på en mere ensartet måde i forhold til nu.

Ventetid er defineret som perioden fra, at PPR modtager en indstilling eller en anmodning, til den første aktivitet i sagen. Sagsbehandlingstid er defineret som perioden fra første aktivitet i sagen til, at der er givet en tilbagemelding i sagen.

Denne rapport gør status på målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber om:

- **Segregering** – færre børn skal have behov for et specialpædagogisk tilbud
- **Nærhed** – flere børn med specialpædagogiske behov kan gå i et tilbud i deres nærmiljø
- **Trivsel, læringsmiljøer og deltagelsesmuligheder** – flere børn skal trives i almenmiljøet
- **Tidligere, hurtigere og mindre indgribende hjælp** – børn i udfordringer skal hjælpes tidligere og tættere på deres hverdag

Rapporten belyser målene for udviklingen af bredere børnefællesskaber ud fra et pædagogisk perspektiv. Perspektiver om økonomi og arbejdsmiljø indgår ikke i rapporten.

Rapporten gør status på de overordnede mål på programniveau. Mål på projektniveau bliver ikke belyst i denne rapport.

Rapporten er udarbejdet af Analyseenheden i HR og Organisation.

